ՎԱՆ-ՎԱՍՊՈՒՐԱԿԱՆ

1. ՋԻԲՐԱԵԼ-ԽԸԴԸՐ ՆԱԲԻՆ

Վախտի ժամանակով կէլնի մեյ թաքավոր: Ունի մեկ լաճ: Ինքյ շատ զանգյին երկիրների տեր կէլնի: Բիթյուն թաքավորներ ինորից կվախենան:

Ավուր մեկ թաքավոր կկանչի վազիր - սադրազամ, ժողով կանի, կուզի ուր լաճն պսակել:

Տղեն կկանչեն թաքավորի հյուզուրին: Տղեն կէրթա, սաքյըզա ալչանջա, ղոքուզա թամանդա, կներկայանա խոր:

Խեր կեառըսուցի, կասի. - Տղա՛ս, յաշտ խասեր ի, կուզեմ քյե պսակել, վի՞ր ախչիկ որ կուզես՝ պիրեմ քյե :

Տղեն խոր ասածի վերեն կշիվարի, պամ' չասե: Վազիր կուզի ուր ախչիկ տալ, սադրազամ կուզի ուր ախչիկ տալ, վարհասըլ, իրեքյ օր տղին օր կուտան, որ վիր որ ուզի՝ ինոր առնի:

Տղեն կէրթա ուր օդի մեչ, շատ կմտածի, քիչ կմտածի, կպառկի, կքյնի:

Կիշեր Խըդըր Նարին* կուգյան մեյ տեղ: Խըդըր կասի. «Արի կիշերս շախկե մ'անենքյ: Էսա տղեն, ինչխ որ ·էլնի, Հընդըյամանա թաքավուրու ախչիկ պիտի առնի: Ոչ տղեն խաբար ունի, ոչ ախչիկ: Պիտի ախչիկն ուր տեղ խալվի, մաշվի, տղեն՝ ուր տեղ: Հաղն էն ի՝ մենքյ էսօրվից մե մեկելի խետ ծանոթայուցենքյ»:

Խաբըրներ մեյ կանեն, քյնու ուլնիկ կթալեն լաճու ականջ, կվերուցեն կտանեն, դյուզ կտնեն Հընդա թաքավուրու ախչկա ծոց:

Ախչիկ կիմնա կասի. - Յա՞, էսա վո՞վ ի իկե իմ ծոց:

Տղեն կասի. - Տյու ես իկե իմ ծոց:

Ախչիկ կասի. - Տյու վո՞վ իս:

Տղեն կասի. - Ես Կանդահարա թաքավուրու լաճն եմ:

Ախչիյ' կասի. - Ես Հընդըյամանա թաքավուրու ախչիյն եմ: ·անդահար դի՞ր, Հընդըյաման՝ դի՞ր, տյու սութ կասես:

---

*Խըդըր-Նաբի - Սուրբ Սարգիս և յուր կին(Ծ.Կ.):

Տղեն որ Հընդըյմմնմ անուն կլսի, շատ կվախենա:
Ախչիկ կփիսնա, որ փղեն վախեցավ, կասի. - Ա՜յ փղա, մի վախենա, էսա ասփծու հրաման ի, իմնալու խամար էլենքյ փանիս, թե քյո խոր քյաղաքն ի, զաթի ես եմ իկե քյո ծոց, թե իմ խոր քյաղաքյն ի՝ փյու ես իկե:
Էրկուս մեյփեղ կելնեն փանիս, կիրիշկան որ ախչկան խոր քյաղաքյն ի:
Տղեն կշիվարի կմնա, էլ պան չի կանա ասե:
Ախչիկ կփիսնա, որ փղեն մեռլէրավ, կխասնի, ծեռ կպռնի, կասի. - Մի՛ վախենա, սիրելի՛ս, արե՛ էրթանքյ սածր, դուլրին պատմի, փյու ինչխ ես իկե իմ ծոց:
Կէրթան սածր կնստեն: Տղեն երփյում կանի, կասի որ.- Ես իրիկուն իմ էօղի մեչ մենակ պառկիր եմ, էլ չեմ կիփրի, ինչ փեսակ ի:
Ախչիկ կասի. - Որ ըփըսկնմ յի, էսա պան ասփծու կողմեն ի, փյու իմն ես, ես քյոն: Ասփված ինչխ կյրե՝ ըսկուն կելնի:
Քիչ ըմ ուրախութեն կանեն, ուրենց մատըններ կփոխեն, կպառկեն քյնեն:
Խըղըր Նաբին, ուր կնիկ թամաշա կանեն, շատ կուրախնան, կուզյան մեյփեղ էլմ'էլ քյնու ուլնիկ կթալեն լածու ականջ, կվերուցեն, կփանեն, կփնեն ուր փեղ, կթողնեն կէրթան:
Առափուն պարի լուս կպայվի վեր ջաղամաթին, վեր մեր թաքավուրու լածուն:
Թաքավուրու լած որ կարթըննա, կփիսնա որ ինքյն ուր էօղի մեչ մենայ' նստե: Ոչ ախչիկ կա, ոչ էլ պան: Կզարմանա, կասի. «Տե՛ր ասփված, էս էրազ էր, ի՞նչ էր: Թե էրա՞զ էր, էրազ չէր. վալահ, ըսկընա խորոտ ախչիկ ըմ խե զիկ մեյփեղ էլեր ենքյ փանիս, էննց խոր քյաղաքյն էր, ախչիկ զի սիրտ իտուր, որ չվախենի, էկանք ախչկան էօղեն կայիֆա խմանքյ, մատըններ փոխեցինքյ, մեյ մեկ զյրկեցինքյ, պառկանքյ, քյնանքյ. ապա ու՞ր է ախչիկ: Էս մեր էօղեն ի, զյըսկո մատնիկ փոխուկ ի, էս ինչ պան ի»:
Շատ կմփածի, քիչ կմփածի, կասի. «Վալլա՜հ, չյում էն ախչիկ չկընդըռնեմ, զի խարամ ի կայսե փսայվել»:
Դերանսվեր կինի: Իրեքյ օր կիշեր-ցերեկ ոչ կուտի, ոչ կխմի, կմփածի՝ չկանա կընդըռնի, թե ախչիկ ո՞ր փեղեն էր, վի՞ր ախչիկն էր, ի՞նչ փեսակ էր: Կշիվարի, կմնա:
Խաբար կէրթա թաքավուրուն: Կասեն, թե. քյո մեյ խափրիկ լած էս իրեքյ օր, իրեքյ կիշեր ինգյե մնացե, ոչ կուտի, ոչ կխմի, հա ա՜խ-վա՜խ կանի, չենքյ կիփե ի՞նչ էլե:
Թաքավոր կկանչի վազիր-սաղրազամ, ժողով կանեն, կկանչեն թաքավուրու լածուն:

Թաքավոր կասի. - Էյ բալա՛մ, քյե ի՞նչ էլե, ես քյե ասի՝ որ ախչիյ' կուզես, պիրեմ քյե խամար, ես թաքավոր մ'եմ, չասի՝ ապա կնա իրեքյ օր, իրեքյ կիշեր պերայնավեր ինգյի, ոչ կե, ոչ խմի: Թե պանըմ կա, աղեկ ասա, որ ճար անեմ: Տյու կիփես, որ ես թաքավոր մ'եմ, իմ ամրից մարթ փյուս չիգյա, քյե ի՞նչ էլե, փյուզ պիփի ասես:

Տղեն կասի. - Թաքավոր ապրած կենաս, ես ախչիկ մ'եմ փիսե, ասեմ՝ էրազ՞ ի, էրազ չի, ասեմ՝ աղվո՞րթ ի, ախչիյ չըկա. չեմ կիփի, դո՞ր ի: Էնոր խամար մառախ կանեմ: Ախփ եմ արե, չյում էն ախչիկ չկընդըընեմ, չեմ փսայվի:

Թաքավոր կասի. - Օղուլ, բալա՛մ, ի՞նչ ախչիկ ի, վի՞րն ի, ո՞ր փեղեն ի, ասա՝ պիրեմ քյե խամար:

Տղեն կասի. - Թաքավոր ապրած կենաս, ես էլ չեմ կիփե: Ես կիփեմ, որ ախչկա մ'խեփ նսփիր եմ, կնյահֆա խմիր ենքյ, մափընկեր փոխիր ենքյ: Մկա ախչիկ չկա, չեմ կիփի վիր ախչիկն էլի, ամա ախփ եմ արե, որ չյում էն ախչիկ 'չկընդըընեմ թյու ինսան օղլու խեփ չփսայվեմ: Տյու որ իմ խերն ես, զի կուզես՝ ամր արա, ես էրթամ փյունյեն կանգյամ, չյում իմ սըռփի ուզածն ճարեմ:

Թաքավոր վազիր-սադրազամի խեփ ժողով կանեն:

Մադրազամ կասի. - Թաքավոր ապրած կենաս, քյո փղեն փըռնից փյուս չէլե, փեղ չի կնայե, փյու իզին փուր, թո էրթա, քյանի մ'օր կան զյա, փեռշըմվի, եփ փառնա:

Թաքավոր վազիրին ականջ կանի:

Ամր կանի, էրկու-իրեքյ ծի կխուզըրին, մեյ փղեն կխեծնի, մեյ խայց-մայց կպառնան, մէյն էլ մշայն կխեծնի:

Կինեն ճամբախ: Շափ ըմ կէրթան, քիչըմ կէրթան, չյում իրիկուն չեռլ-չիման փաշփի մեչ պեռ կառնեն փակ, չադըր կզանեն, թաքավուրու փղեն կնսփի, մշակուն կասի. - Է՜յ փղա, պեռան մեչեն խայըմ խան, պե ուփենքյ:

Աշակ կշիվարի. «Էս ի՞նչ ասայ, խայց ըմ խան, պե ուփենքյ, էն թաքավուրումը փղա, ես մեյ մշակ. ես ի՞նչխ էրթամ խեփ ինոր խայց ուփեմ: Չէլնի, ըզդեխ կիսեմ, կես փանե՞մ փամ, վախենամ պարկանա: Ջայհնամ, կփանեմ, կուփամ, ալբաթ զիկ էլ կուփա»:

Խայց կխանի, կփանի կուփա թաքավուրու փղին:

Թաքավուրու փղեն ծեն չխանե: Խայց ըմ կուփի, կպառկի քյնի: Մշայ' կմնա անութի, չյում առափուն կէլնեն վեր, պեռ կպառնա, թաքավուրու փղեն կասի. -Դե՛ քշի, էրթանքյ փուն:

Կուզյան կխասնեն փուն, պեռ կառնեն փակ, ծիյանքյ կքյաշեն ներս, փղեն կէրթա մո թաքավոր, կասի. - Թաքավոր ապրած կենա, էսա մշակ փըսի մարթ չի, զիկ յարամիշ չէլնի, ուրիշ մշակըմ փուր, թո զյա խե զիկ:

Թաքավոր կասի. Բալա՛մ, քյառսուն մշակ ունեմ, կնա՛ որն կխավնես, էն տա՛ր խե քյե:

Տղեն կէրթա քյառսուն մշայներ սրայով կկայնըցուցի, իննցը մեչեն կճեռկի մեյ խատ խասպավիզ կթըլխքյուն մշակըմ, կառնի: Էլմ'էլ պեռ կպառնան. ծիյանքյ կխեզնեն, կինեն ճամբախ:

Շապըմ կէրթան, քիչըմ կէրթան, չյում իրիկուն ճամբախ կէրթան, կխասնեն մեյ չեոլ ու չիման տաշտի մը մեչ: Ծիյուց կէյնեն, պեռ կառնեն տակ, չապըր կզանեն: Թաքավուրու լաճ կնստի, կվերուցի մշակուն կասի. - Է՜յ տղա, էտա տեղեն խայըմ խա՛ն, պե մեյտեղ ուտենքյ:

Մշայ կզարմանա, կասի. «Տեր աստված, ես ի՞նչխ անեմ, էսա ասաց՝ խայըմ խա՛ն, պե մեյտեղ ուտենքյ, ես ի՞նչխ անեմ, թե մենակ տանե՞մ տամ իննր, վախենամ զի թռնի անութի, ինքյ մենակ ուտի. թե ըզղեխ կիսեմ, կեսն տա՞մ, պիտի ասի՝ ինչ անշնորհք մարթ ի. թե տամ իննր, զի ուրյուշ խայ առնե՞մ, վախենամ պարկանա, էն ասաց՝ մեյ խատ խան: Ջահնամ, տանեմ տամ ուր, ինչխ կիտի, թող ըսկուն անի»:

Խայըմ կխանի, կտանի կուտա թաքավուրու լաճուն:

Թաքավուրու լաճ կառնի ուր խայ, մենայ կուտի, կպառկի քյնի: Մշայ կմնա անութի, չյում առատուն թաքավուրու լաճ կարթըննա, ամր կանի, պեռ կպառնան, ծին կխեծնեն, կտառնան տուն:

Թաքավուրու լաճ կէրթա մո թաքավոր, կասի. - Թաքավոր ապրած կենաս, ես կխընթրեմ, որ զի մշակըմ տաս, իմ դարդին դարման էլնի, իտոնքյան քոշ են:

Թաքավոր կասի. -Բալամ, կնա թավլեն, Ջիբրաել անունով մշակըմ կա, էն տար խե քյե, որ քյե արամիշ էլնի:

Թաքավուրու տղեն կէրթա վեր թավլու տռան կքոռա. - Ջբո՛:

Ջբոն կուզյա, մեկ ջանանա պարակիկ թոսուն տղե մի:

Թաքավուրու տղեն Ջբոյին որ կտիսնա, շատ կսիրի: Ամր կանի, պեռ կպառնան, ծիյանք կխեծնեն, կինեն ճամբախ:

Շապըմ կէրթան, քիչըմ կէրթան, չյում իրիկուն կխասնեն մեյ տեղ: Պեռ կառնեն տակ, Ջբոն շոտըմ թաքավուրու լաճու չապըր կզանի, թաքավուրու լաճ կնստի: Կասի. - Ջբո, խայըմ խան, պե ուտենքյ:

Ջբոն կմտածի, կասի. «Հը՛, ·ըստեղ պամ կա, էսա ինչի՞ ասաց՝ խայըմ խա՛ն, պե ուտենքյ. էն թաքավուրու տղեմ, ես մշակըմ, ես խետ իննր չեմ նստի խայ ուտե, կայնի տես ի՞նչխ կանեմ»:

Խայըմ կխանի, կտնի գյետին, ծեռքյեր կտնի վերեն, կչափի, խալալ կես կանի, չախուն կթալի կկիսի, կես կպախի ուր, կես կտանի, կուտա թաքավուրու լաճուն:

Թաքավուրու լաճ որ կտիսնա, կխառոցուցի. - Ինչի՞ ըսկնա արիր:

Ջրոն կասի. - Շահզադա̈, փյու ասեյիր խայըմ խան պե ուփենքյ, ասփված խոզյի մը քյե ի փվե, մեյ զիկ, էրկուս էլ մեյ փեսակ մարթ ենքյ, թող էլնի, որ ես ծառա, փյու շահզադա, էսօր էրկուս մեյփեղ մեր փնիկ փյուս ենքյ էլե, փյու ինչխ կապրես, ես էլ խե քյե, խըզմաթի կախ՝ էլըմ ես մշակ, փյու աղա: Խայկ մենակ պիփի փի քյե, բալքի շափն ուփիր, զի քիչ թողնիր, մնի անութի: Տյու ասեր իր՝ մեյ խափ խայկ խա՛ն, ես էլ մեյ խափ խանի. կես քյե, կես զիկ, փյու ինչխ, ես էլ խե քյե:

Թաքավուրու լաճ որ կլսի՝ շափ կուրախնա, կասի. - Ջրո՛, ըսորիկ սորա փյու կիփես, ինչխ կուզես ըսկուն արա, քյո էփա սարքափութնի վերեն ես կավփամ, որ իմ դարդին փյու դարման անես:

Շափ կուրախնան՝ ախփ կանեն խեփ իրարու, կպառկեն կքյնեն: Առափուն կէլնեն, պարի լո̈ս կպայկվի վեր ջաղամաթին, վեր մեր Ջրոյին:

Ջրոն կէլնի շոփըմ չայ-կայիֆեն կհա̈զրի, խայկ-մայկ կշիփկի, խե թաքավուրու լաճուն կուփեն, կխմեն, կէլնեն ուրենկ պեռներ կպառնան, կինեն ճամբախ:

Շափ մի կէրթա̈ն, քիչըմ կէրթա̈ն՝ դա̈րա̈-թա̈փա̈, դյում-դյուզ կէրթան, օր մ'էրկու, շապաթմ' իրեքյ ճամբախ կէրթան:

Մեկ օր էլ մութ կինի, ոչ քյաղքյի կխասնեն, ոչ էլ գյեղի. չեոլ-չիման փաշփի մը մեչ մեկ խափ խա̈րա̈բա̈ փունըմ կա շինուկ:

Թաքավուրու լաճ կասի. - Մնանքյ էսա փեղ կիշերս, նոր առափուն կէլնենքյ էրթա̈նքյ:

Ջրոն կասի. - Շահզա̈դա̈, աղեկ չի ըսկրնա̈ փեղանքյ մնալ, էսա փեղ յա գյուղու փուն ի, յա ջա̈ռդեկայ, զիկ ականջ կանես՝ արե ըսփեղեն ընկնինքյ էրթանքյ:

Թաքավուրու լաճ կպարկանա. - Ի՞նչ վա̈խկուկ մարթ ես, - կասի, - ըսփեղ ի՞նչ կա, էս փա̈շփի մեչ վո՞վ պիփի կյա, ես էլ սիլախ ունեմ, փյուն էլ, մե ի՞նչ կանան անե:

Ջրոն կասի. - Տյու կիփես, կուզես մնանքյ:

Պեռնեն կառնեն փակ, թաքավուրու լաճ կէրթա̈ ներս, Ջրոն չայմայ կպափրասփի ուրենկ: Խայկ կուփեն, թաքավուրու լաճ կպառկի, կքյնի:

Ջրոն ուրն ուր կասի. «Ըսփեղ քյնել նաշա̈րի յի, ես պիփի կիշերս չքյնեմ, փիսնամ ի՞նչխ կէլնի»: Կքյա̈շի ուր թուր, կայնի վեր փռան: Մահա̈թմ' էրկու կընկնի: Մեկել կփիսնա փան իփև կամըշնեկայ մեչ խըշխըշոկ կուգյա̈: Ուշիկ-ուշիկ կէրթա̈ կպախկըվի մեչ կամըշնեկայ, կասի. փիսնանքյ ի՞նչ ի: Կփիսնա, որ ջուխփ ըմ խավքյ են, նսփիր են կամըշնեկայ վերեն:

Նուբին կասի. - Խըղըր, էս ի՞նչ մարթ են, իկեր են ըստեղ:

Խըղըր կասի. - Նուբի, դուն չե՞ս կիտե, Կանդահարա թաքավուրու լաճն ի, որ մենքյ տարանքյ տրինք Հընդիյմմննմ ախչկան ծոց: Մկա թաքավուրու լաճ առե ուր մշակ, անուն Ջքո, պիտի էրթա էն թաքավուրու ախչիյն առնի:

Նաբին կասի. - Խըղը՛ր, ապա իսկի փորձանքյ չի գյա՞ գյլխըներ, ըըլամաթ կէրթա՞ն:

Խըղըր կասի. - Թյո՛ տընավե՛ր, Ջքոն ըստեղն ի, թե մարթ ի, ծեռնեն պան կուզյա՝ մե ականջ կանի: Կէրթա՛ կայնի վեր տըռան, հարաֆի դիեեն թափագյոզ պառավըմ կա, քյառսուն լաճ ունի, քյառսուն էլ մարդակեր, էսա տներ մախսյուս են շինե, որ ճամխորթներ կիշերվեց գյան մնան ըստեղ, դներ գյսւն ուտեն: Ջքոն թե որ ականջ կանի, մե կլսի, էրթա կայնի վեր տռւսն, հարաֆի դիեեն պառավ կուզյա, որ աչքի՝ խենքյ մարթ կա, թե չկա: Պառավ մեկ աչք ունի՝ վեր ճայտին ի, ճրաքյի պես կվառվի: Ջքոն թե մե ականջ կանի, պառավ որ կուզյա, ինքյ մախսյուս սութ քյուն տնի վեր ուր, պառկի էնտեղ, պառավ կուզյա ինոնց կխոտոտա, կտառնա կէրթա, որ լաճեր պիրի: Ջքոն էլնի ինի իտե, էրթա չյում պառվու տռւն, թե հյունար ունի քյառսուն դևն էլ սպանի:

Նաբին կասի. - Թյո՛, էւրա ի՞նչխ կէլնի, չեմ ավատա: Ջքոն կանա՞ ըտըըսկընա անի. ամա հայդե, ասենքյ դներ սպանեց, ապա պառա՛վ, թե կասես թափագյոզ ի:

Խըղըր կասի. - Թե Ջքոն մարթ ի, ականջ կանի. դներ որ կսպանի, կանա՝ թող ուր թուր ճըղթի մեչ պառվու աչիչ: Պառավ ուր աչիչ կմեռնի, թե չէ՝ ճար չկա:

Նաբին կասի. - Խելքյս չխասնի, հայդե ասենքյ արաց, ապա Սև ծով ի՞նչխ կընցնեն:

Խըղըր կասի. - Ջքոն թե մարթ ի, մեր ծեն կլսի: Որ կխասնեն Սև ծովու ափ, էնտեղ մարմար կա, քյար թող շըռճի, քյարի տակ ջուխտըմ գյամ կա, մեր ծիաըտեկաց գյամերն են, առնի գյամեր, իրեքյ դիր ասւծու անուն տա, զանի մեչ ծովուն, ծիյանքյ կուզյան: Կխեծնեն ծիյանքյ, ուրենց ծիյանքյ քյաշեն իտև, չյում էրթան էլնեն տյուս: Էնտեղ մեկ մարմար քյար էլ կա, էրկու գյամ էլ ինոր տայն ի, էն էրկու գյամն էլ տնեն էն էրկու գյամու կուշտ, էլնի չորս գյամ, քյար տնեն վերեն, ուրենց ծիյանք խեծնեն, թողնեն էրթան: Էլ ի՞նչխ կիտեն՝ թող անեն: Էլ ես չեմ կիտե, իմ պան չի, ուրենց քյեֆն ի:

Ֆըռռալեն թռան, կնային:

Ջքոն էլավ վեր, էկավ վեր էն տան տռան կայնավ, տեսավ որ ի՞նչ. թափագյոզ պառավ հարաֆի դեհեն աչքեր ճրաքյի պես կվառվի, գյըսկո էկավ խասավ:

Ջբոն շոփըմ քյուն կփնի վեր ույ, մեռելի պես կպառկի:

Պառավ էկավ, փեսավ, որ էրկու մարթ կան, իրեյե ծի, ուրախ-ուրախ շոփըմ կփառնա, որ էրթա փղեյներ պիրի, ուփեն:

Ջբոն կէլնի վեր, թուր կչլփի, կինի պառվու իփև: Պառավ կվազի էն էլ կվազի, պառավ կքյելի, էն էլ կքյելի, պառավ կկայնի, էն էլ կկայնի:

Վարիաuըլ, կէրթան չյում կխասնեն պառվու հ'էրի փռան վերեն: Պառավ կմփնի ներս, վժվժոց կիսկի փղեյներ, կասի. - Էլեքյ, աղեկ ավըմ իկե ծե խամար:

Ջբոն թուր ծեռ կկայնի վեր փռան: Դևեր կէլնեն մեյ-մեկ որ փռնեն էլնեն փյուս, որն ինչ գլըխ փյուս խանի, Ջբոն մեյ թուր կզանի, գլըխ մեյ դիխ, ջանդա մեյ դիխ: Վարիաuըլ, եռսուն և ին կսպանի: Վերճի դև, որ զմեն պսփիկն ի, կանի որ փռնից էլնի փյուս, Ջբոն շոփ մը թուր կզանի, գլըխ կկլորվի փյուս, ջանդակ կկլորվի մեչ պառվու ոփքերաց: Պառավ կասի. - Յա՛, բալա՛մ, ինչի՞ ինզյար:

Ծեռ կուփա, որ վերույի, կփիսնա, որ փղեն արընի մեչ շաղվեր ի: Պառվու վերեն կմթնի, կմոլըրի, կբոռա. - Էս՞ որ քյաֆըրն էր, իմ փղին զարկեց:

Կանի որ փըռնից փյուս զյա, Ջբոն ուր թուր փյուզ պռներ ի մեչ պառվու աչիչ:

Պառավ խեփ ուր գլըխ փռնից փյուս կխանի, յալլահ, Ջբոն ուր թուր խըռալեն կճըխթի մեչ պառվու աչիչ: Պառավ կմռա, կթըքվի գյեփին:

Ջբոն կպիրի քյառսուն դևու ակընջկըներ կկփրի, պառվուն էլ քիթ-մռութ կառնի, կպիրի կխոռի էն փան իփև, ինք կէրթա ներս, թաքավուրու լաճուն ոփքեկաց փակ կպառկի:

Առափուն պարի լիս կպայցվի վեր ջաղամաթին, վեր մեր թաքավուրու լաճուն: Թաքավուրու լաճ կէլնի կփիսնա փել ա՛լա Ջբոն պառկուկ ի: Լանգյե մ'կզանի, կասի. - Էլի վե՛ր, հայվան, իրիկուն փյու կասիր՝ ըսփեղ մնալ նաշարի յի, մկա փյու մեռըլի պես ինզյիր ես, կիշեր էրկու, իրեյը դիր էլա վեր, փյու պառկուկ իր:

Ջբոն կարթընա, կասի. - Կներես, Շահզա՛դա՛, ծեր սոյից փափյուկ ապրել, խանզյիսփ քյնել, ըռըհաթյութեն սավրիր ենքյ, իսկի փյուս չենք էլե, որ կիփնանք, էսա մեյ փիր ների: Էլ ըսկընա շափ չեմ քյնե:

Շոփ ըմ Ջբոն կէլնի վեր, չայ-մայ կխա՛զրի, խայ-մայ կխա՛զրի, պեռ կպառնան, կինեն ճամբախ:

Շափ մի կէրթա՛ն, քիչըմ կէրթա՛ն, դա՛րա՛-թափա, դյում-դյուզ կէրթան: Չեռլ-չիման, փա՛շփեր կընցընեն, անվեր-վերի սարեր կընցընեն, չյում կխասնեն Սև ծովու քյանա՛ր:

Ջրոն կասի. - Ա՛, աhա՛, ապա էսփեղ ի՞նչխ ընցնենքյ:
Թաքավուրու լաճ կքշի ուր ծին, կասի. - Ի՞նչ կա, կճղենքյ կընցնենքյ:
Ծին քիչըմ կէրթա, մեչ ծովուն կխըռփնի, եփ կփառնա: Թաքավուրու լաճ ինչ որ կանի, ճար չէլնի, կասի. - Ջրո՛, թե ճար մ'անես, փյու անես:
Ջրոն կէյնի փակ, կասի. - Դե արե ծիյայեփեկայ գլըխ պըռնի: Ինքյ կէրթա, դես կինի, դեն կինի, չյում մարմար քյար կկընդնի: Քյար կվերուցի, կփհսնա որ առվորթմանց, էրկու գյամ կա: Կառնի գյամեր, իրեքյ դիր ասփծու անուն կուփա, կզանի մեչ ծովուն՝ ջախփըմ ծի ծովուց կէլնեն փյուս: Կպըռնին ծիյանքյ, գյամեր կզանեն, կխեզնեն ուրենց ծիյանքյ, կքյաշեն իփն, ասփծու անուն կուփան, կինեն վեր ծովուն, յալլահ բաքամ, չյում էմեկել իրես կէլնեն փյուս:
Ջրոն կասի. - Դե էճի, ծիյանքյ թողնենքյ պայ:
Թաքավուրու լաճ կասի. - Տղա, ծռա՞ր, ընկընա ծի ինի իմ ծեռ էլ թողնեմ պա՞յ:
Ջրոն շափ կխընթըրվի, քիչ կխընթըրվի, չյում խազար ջեռրով թաքավուրու լաճուն կհամոզի, ծիյուց կէճույի, գյամեր կխանի, ծիյանքյ կթռնի պայ, էլըմ կէրթան մեչ ծովուն: Էն էրկու գյամ կառնի կփանի, քիչըմ էնդիխ մարմար քյար կկընդղնի, քյար կշըռճի, էրկու գյամ էլ էնփեղ կա, էն էրկու գյամն էլ կդնի խեփ իռոնց կըշփին, քյար կփնի վերեն, ուրենց ծիյանքյ կխեզնեն, կինեն ճամքախ:
Շափ մի կէրթան, քիչ մի կէրթան, դարա-թափա, դյում-դյուզ կէրթան, չյում կխասնեն Հընդըյաստան քյաղաքյ:
Թաքավուրու լաճ կասի. - Ջրո, վի՞ր փուն էրթանքյ, վազիրի՞ն, թե սադրազամին:
Ջրոն կասի. - Ծի ասած մուրազ ի, գյամեր թռ պայ, որ փռան վերեն որ կայնավ, էնփեղ կմնանքյ:
Ծիայեփեկայ գյամեր պայ կթողնեն, կինեն մեչ էփա քյաղքյին: Չարշի, բե չարշի, ալյուլ բը ալյուլ, փողնե վւողան, շափըմ կֆըռան չյում իրիկուն, ծիյանքյ կէրթան, պառվու մ' փռան վերեն կկայնեն:
Ջրոն կէժնի փակ, խե թաքավուրու լաճուն փյուռ կթըփեն:
Պառավ փյուռ կպանա:
Կասեն. - Պառավ, մեյխվան կըքյուլ կանե՞ս:
Պառավ կասի. - Մեյխվան ասփծու մեյխվան ի: Ծե փեղ անեմ, ապա ծեր ծիյա՞նքյ:
Թաքավուրու լաճ կխանի ջեռքեն ճանգյըմ ոսկի, կուփա պառվուն.
-Ա՛ռ, - կասի, - պառավ, մե էլ փեղ արա, մեր ծիյաhքյփեկանցն էլ:

Պառավ որ ոսկին կտիսնա, քիչ կմնա տղեն ընցուցի, պուտուլ կուտա վեր ճլորին, ճլոր կուտա վեր չախըրկին, տըռնիգ կթալի տյուս: Շիյանքյ կքյաշի ցանցխի տուն, կկապի, դըմփիկ մ'էլ կթալի թեորվան գլըխ, կասի. - Դե ծե մեռնեմ, պարի խրեր, խրամեցեքյ նստեքյ:

Թաքավուրու լաճ կասի. - Պառա՛վ, էրա տեղ մե լայեղ չի:

Ճանգյըմ ոսկի կուտա, կասի. - Կնա խալիմ' առ, միս, չայ-շաքյար, մե խորոտ պաներ պե հազըրի, որ մենքյ նստենքյ:

Պառավ տըռճիկըմ կուտա, կէրթա չարշին, տեղե մ'խալի, տեղե մ' միս, տեղե մ' չայ-շաքյար, տեղե մ' լխեֆ-դոշակ. վարհասըլ, շատըմ պաներ կառնի, կուտա համըլնեկայ քյամակ, կպիրի տուն, կփըռուրկըի:

Իրիկուն ուրենց չայ-կայհֆեն կխմեն, խայց-մայ կուտեն, կպառկեն, կքյնեն:

Թաքավուրու լաճ ու Զըռն թո մնան պառվու տան քյնուկ, մենքյ կանքյ դիխ թաքավուրու ախչիկ, տեսնանքյ ին՛չխ կէլնի:

* * *

Թաքավուրու ախչիկ էն կիշեր որ Կանդահստա թաքավուրու լաճ կտիսնա, մատնիկ կփոխի, առատուն կարթընա կտիսնա, որ ոչ լաճ կա, ոչ էլ պան: Սավդալամիշ կէլնի, շատ կմտածի, ճար չկանա կընդընե: Կառավաշներ ճյուր կպիրեն, կլվացվի, կտիսնա, որ ուր մատի մատնիկն էլ փոխուկ ի: Կասի. «Վալլահ, էսա էրազ չի, ատվածակոյս կողմանեն մեկ պա մը ի, ախտ էլնի վեր իմ ջանին, ես թյու ինսան օղլու խետ չփսայվեմ, չյում տիսնամ ես ի՞նչ պան ի: Թե ադվորթ ի՝ զաթի ատված կպիրի, կկատարի, թե սութ ի՝ ես էլ կմնամ կույս»:

Շատ կմնա, քիչ կմնա, Բաղդադու քյաղքյի թաքավոր կլսի, որ Հընդըյամանա թաքավուրուն խորոտ ախչիկմ կա, ելչիքյ կճամխի, ախչիկ կուզի:

Հընդըյամանա թաքավոր որ Բաղդադու թաքավուրայ կվախենա՝ ծեռս ճար չկա, ուզի, չուզի՝ խոսք կուտա:

Էլչիքյ նշան կտնեն, թռնեն կէրթան: Օր որ կթըմմի, խարսնիս կուտմիշ կանեն, կուզյան, որ ախչիյ տանին:

Ախչիկ կտիսնա որ, էլ ծեռ ճար չկա, յոթ փարդա կքյաշի ուր տիմաց, կմտնի իտև, ֆինջան զեհիր կլցի, կպըռնի ոտ ծեռ, կասի. - Հեչ մարթ իմ մոտ պիտի չիգյա, խե զի խաբար չի տա, թե չէ զեհիր կխմեմ, կմեռնեմ, չյում զի սրտի մըրազ կա՝ կատարվի, նոր տյույհ կիտեքյ:

Բաղդադու քյաղքյի թաքավոր որ խարսնիս կուռմիշ արեր ի, խարսնըվորներ կուզյա̈ն, ախչիկ չեն կանա տանե: Խարար կուտան Բաղդադի թաքավուրուն, կասեն. - Հընդըյա̈մմա̈նա̈ թաքավոր քյե խապեր ի, մկա ախչիկ չիգյաւ:

Բա̈ղդադու թաքավոր կէլնի ուր երկրի մեչ ինչ կանդար ասքար-լուսքուր կա, ռաթիֆ-մյուսթաֆիզ, բիթյուն կժողվի կառնի, կուգյա Հընդյամանա քյաղքյի աթրաֆ կպաշուրի: Չի թողնի, որ վորթիկ բիլա քյաղքյից տյուս էլնի: Քյաղաքյ էն տեսակ ին էջվի, որ էլ ճար չկա:

Հընդյա̈մմա̈նա̈ թաքավոր շատ աղաչանքյ կինի, քյառսուն օր օր կուզի, կասի. - Բա̈լքյի իմ ախչիկ համոզեմ, զեհիր չխմի, գյա քյի առնի:

Ինոնքյ թռ մնան մեչ ուրենց հալին, զեհիր ախչկան ծեռ, քյաղաքյ պաշարուկ:

* * *

Կանդա̈հա̈րա̈ թաքավուրու լաճ խեպ Ջրոյին որ կուզյան Հընդըյաման պառվու տուն, կքյնեն չյում առապուն. պարի լէա կպայվի վեր ջաղամաթին: Թաքավուրու լաճ կէլնի խե Ջրոյին, կասի. - Էրթանքյ չարշին քիչըմ կան գյանքյ, տիսնանքյ ի՞նչ կա:

Կէրթան քիչ ըմ կֆըռան, կտիսնան, որ էտա քյաղաքյ բիթյուն մալյուլ-մըռութ նատիր են, էլած ա̈սքյըրներ բիթյուն էրկու. նմուշ են, կասես թե էրկու թաքավոր կա մեչ էտա քյաղքյին: Որ կտիսնան, շատ կզարմանան, կտառնան կուզյա̈ն պառվու տուն:

Թաքավուրու լաճ կասի. - Պառա՛վ, էս ինչ պա̈ն ի, ծեր քյաղքյին քյանի՞ թաքավոր կա, որ էրկու նմուշ ա̈սքյա̈ր կա: Ծեր քյաղքյի մարթեր ինչի՞ բիթյուն մալյուլ են:

Պառավ կասի. - Ա՜խ, քյե մեռնեմ, ի՞նչ կխառցուցես, մկավան ջրհելի վերեն վո՞վ կանա. մեր թաքավուրուն չըջըբրա̈ծ ախչիկըմ կա, որ ուզիր են Բաւղդադա քյաղքյի թաքավուրուն: Մկա չենքյ կիտի. ախչի՞կ տյու երա՞զ ես տիսե, սիրու տե՞ր ունես, սավդա̈լի՞ ես, ծու՞ռ ես, թե ի՞նչ ես: Քյե ուզիր են թաքավուրուն, ջահնամ, թռ մեյ տոր էլ խապիվոր էլնի, խերիքյ ի, որ թաքավոր ի: Էլեր ի ֆինջան զեհիր լյե,· պըռնե ուր ծեռ, յոթ փա̈րդեն քյաշե ուր տիմաց, նստեր ի: Կասի. «Մարթ պիտի չի գյա̈ մռ զիկ, թե չէ՝ զեհիր կխմեմ»: Բա̈ղդադու թաքավորն էլ ժողվե ուր բիթյուն ա̈սքըյրներ, իկե մեր քյաղաքյ սա̈րմիշ արե, չթռնե որ մեկ մարթ մեր քյաղքյին տյուս գյա: Մենքյ բիթյունս էլ սովամախ էլա̈նքյ, էն կանդար որ թանգյութեն ի:

Թաքավուրու լաճ կասի. - Պառավ, սըռից ի՞նչխ ես:

Պառավ կասի. - Հե՛յ մեռնեմ քյե, քյառսուն կռղպես կա վեր իմ պենին, զիզնիպ մարթ պա՞ն կանա խասկընա:

Թաքավուրու փղեն կասի. - Պառա՛վ, փյու կանաս մեյ խապ էրթա մոփ են թաքավուրու ախչիկ փիսնա, խենքյ ի՞նչ կասի. կուզյա՞ փանենքյ:

Պառավ կասի. - Էրթա՛լ կոլայն ի, աման ախչիյ քյե ի՞նչ կճանչընա:

Թաքավուրու լաճ կասի. - Էփա քյո պան չի, փյու որ կանաս էրթա՝ ես քյե նշան կուփամ:

Պառավ կասի. - Տո մեռնեմ քյե, ըսկի պան կա, որ իմ ծեռնեն փլըռթնի: Էսա քյաղքյի մեչ վով կուզի ախչիյ մ'առնի փաշ, կուզյա մո զիկ, ես չէլնիմ ուրյուշ մարթ չկանա քյո պա՛ն խոզյա:

Թաքավուրու լաճ կասի. - Դե որ ըփըսկընա յի, առ քյե ճանզյ ըմ ոսկի, կնա չարշին, քյե խամար մեյ ծեռքյ աղեյ խալավ առ, մեյ խապ էլ արփշըմե ալնախ, մեյ խապ էլ առծըթե թափսին, մեկ օխկա էլ կարմիր խնձոր ա՛ռ, շոփ արի:

Պառավ կառնի ոսկիքյ, կվազի չարշին, ուր խամար ծեռքյըմ աղեյ խալավ կառնի, մեյ խապ առծըթե թաքախ, մեյ խապ արփշըմե ալնախ, օխկե մ խնձո՛ր: Կփիսնա որ փարեն ա՛վըլյավ, մեյ խապ էլ խորոփ այնեմ կառնի, կպիրի փուն: Խնձո՛ր, թաքախ ինա՛ն ալնախ կուփա թաքավուրու լաճուն:

Թաքավուրու լաճ խնձո՛րներ խորոփ ըմ կշարի թափխին. մեկ խնձո՛ր կճըղի, մափնիյ կփնի մեչ, արփշըմե ալնախ կքյաշի վերեն, կխազրի:

Պառավ այնեն զարկե պափ, թա՛զա խալըվներ խագյե, կայնե այնի դիմայ, աչքեր փեղ դրե, իրիսներ շալե շորով պոփե, այնի ա՛ռած ուր թամաշա կանի:

Թաքավուրու լաճ կասի. - Պառա՛վ, դե շոփ արա, չպըռծա՞ր անգյա՛ն ի յե:

Պառավ որ զինքյ իսկի ըսկուն թա՛զա խալվով չէր փեսե, մկա որ իլայի թե աչքերն էլ փեղ ի դրե, ուր վերեն հեյրան էլե:

Կփա՛ռնա դեխ թաքավուրու լաճ, կասի. - Տո մեռնեմ քյե, ես չա՛նքյ թաքավուրու ախչիյն էլ խորոփ եմ էլե, ի՞նչ անես էն խա՛րամ փեղճուծ, գյեռ զիկ առ:

Չըռն էն դիխեն կպա՛րկանա, կասի. - Կանչըղ պառավ, խելքյփ թա՛լիպի՞ր, թե չյուր մկա պընցուլ կախվեր էր մըռթին:

Պառավ որ կփիսնա Չըռն պա՛քկայավ՝ կասի. - Մեռնեմ քյե, մի պա՛րկանա, ես շախկա կանեմ, որ ծեր սիրտ պա՛ցվի, մկա խա՛զըր եմ, փե քիչըմ փարա փվեքյ, որ փամ փռան բայըռչիփեկայ որ թռնեն, ես մփնեմ ներս:

Կառնի ճանզյըմ ոսկի, կէրթա, առծըթե թաքախ՝ խնձորներ մեջ

կէրթա դեհւ թաքավուրու ախչիկ: Որ կխասնի փարդեյըփերայ մոտ, կփիսնա որ զմեն փաքդի առած մեյ-մեկ նեռքաթչի կայնուկ ի:

Պառավ որ կխասնի նեռքաթչու մոտ, նեռքաթչին չի թողնե, կասի. - Յասալ ի:

Պառավ կասի. - Տո մեռնեմ քյե, ինչի՞ յասաղ ի: Թաքավուրու ախչիկ քյե ի՞նչ կուտա, որ կայներ ես ըսպեղ, ա՛ռ քյե մեյ մաջիդյա, թող ես էրթամ ներս, թաքավուրու ախչկան համոզեմ, որ էրթա իրկան, մեր քյաղաքյ էսա նեղութնից ազատվի:

Վարհասըլի, յոթ փարդի նեռքաթչիյըփեկայն էլ քյարափյուռ կուտա, չյում կխասնի ախչկան փաքդին: Պըլխթրեկըմ կզանի փարդին:

Ախչիկ կքռոա. - Վո՞վ իս, մի գյա, զեհիր կխմեմ:

Պառավ կասի. - Տյու քյո սըրտի մուրազ որ կսիրես, զեհիր մի խմե, քյե պան ասեմ:

Ախչիկ որ կլսի, կասի. «Ըսպեղ պանըմ կա»:

-Վո՞վ ես, արե:

Պառավ փարդեն կվերույի, թաքխով խնձոր կթալի ախչկան առած, կասի. - Սու՛ս պյուն էլ, ի՞նչ ես ուռե վեր քյո հալին, առ, իտորան ջյույաք պուր:

Խնձէքներ որ կթալի զյետին, խնձոր կպապկըվի, մատնիյ մեչեն կկլորվի, մատընկի շող կզանի թավան:

Ախչիյ որ կփիսնա, կասի. - Ամա՜ն, պառա՛վ, ես քյե կուրբան, գյո նոր էկավ դարդիս դարման, արե փիսնամ, որտե՞ղն է էս մատնըկի տեր:

Պառավ կասի. - Մատնըկի տեր իմ տուն ի, էսա յոթն օր ի էրկու խոգյով իրեյհ ծիով կշախեմ, կպախեմ, վերես կտրավ, ես էլ չունեմ, որ էտականդաւր խըռջեմ: Տնավիրներ ինգյեր են վեր խեշ կըշտին, կծամեն:

Ախչիկ կասի. - Պառավ, իտոր գյախ չի, ես քյո խառջ կուտա՛մ, պյու էն ասա՝ ի՞նչ ճար անենքյ, որ էն լաճ չէլնի՝ ես կմեռնեմ, թե ճար մ'անես, պյու անես:

Պառավ քիչըմ կուռի վեր ուր հալին, կասի. - Ախչի՛կ, քյո մեր ես մեյ պարի յի, որ մեռեր ի, ինոր գյերեզմընի վերեն պըսպիկ էօդե մ' կա շինուկ, պյուռն էլ փակուկ: Տյու էն պռան պալնիս ուզի, մեյ խապ էլ էն նըմըշեն պալնիսըմ պուր շինել: Ես էլ կէրթամ մո խեքպ, կասեմ. «Կնույի ախչկանդ համոզեյի, որ էրթա իրկան, ախչիյդ կասեր. «Իմ մեր նոր է մեռե, ես ինոր սյուքն ի կպախեմ, ամբ արեքյ թոփեր թալեն, թֆայըներ թալեն, ծիյավորներ պյուս գյան, ծի խաղան, չյում իրեքյ օր, ես էլ իրեյհ պիր կէրթամ վեր իմ մոր գյերեզմընին զիարաթ, իրեքյ օրիս սորա, նոր թո զի պանեն

Բաղդադու թաքավուրուն»: Ես էլ կառնեմ էսա մեյ պալնիս, կփանեմ՝ էն լաճուն կիշըրով կպիրեմ կմփույեմ մորդ գյերեզմընի վիրվի էօղեն, փյուն էլ կէրթաս դա: Մեյ մեկ կփինաքյ, խելքյ կուփաք խելայ, ճարըմ կանեքյ բուլքյի էն փղեն չի, մափնիկ կընդե պիրեր ի քյե: Յախոդ բալքյի ծեռնեն զա չի գյա. վո՛վ կիփի՝ կիշեր էրազի մեչ փիսիր ես, ի՞նչ ի, ի՞նչ չի: Աղեկըմ խասկըցի, նոր ա՛ռ: Թե որ փղի ծեռնեն պամ' կուգյա՝ թող էնփեղեն քյե փախցույցի:

Վարհասըլի, ախչիյ կհամոզվի, պալնիսըմ կուփա պառվուն, մեյ թաբախ էլ ոսկի կլցի պառվու փեշ, պառավ ոսկիքյ կլցի ուր ջեոբեր, կէլնի կէրթա:

Պառավ ախչկան մոփից որ փյուս կուգյա, կէրթա մոփ ախչկան խեր, կասի. - Թաքավո՛ր ապրած կենաս, փեսա՞ր, ես կնացի, քյո ախչիյ համոզեցի, որ էրթա իրկան: Աման ախչիյդ մեյ խնդիրքյ մ'արե քյեզնից: Կասի. «Կխընթրեմ որ իրեքյ օր վիրիրաց էրթամ իմ մոր գյերեզմընի վերեն, աղոթք կէնամ, նոր իրենքյ կիփեն»:

Թաքավոր որ կլսի պառվու ասածներ, շափ կուրախնա, պառվուն շափ ադիյեք կուփա, կասի. - Դե կնա՛ Բաղդադու թաքավուրուն ականջկըլա փար:

Պառավ կէլնի, ուրախ-ուրախ կէրթա մո Բաղդադու թաքավոր, կփինա որ դոխսան-փարեկան քյաֆթառ մի, սավդեն զարգյե գյավդեն, իկե ուրենց քյաղաքյ պաշարե:

Պառավ խեփ էրթալուն մոփ Բաղդադու թաքավոր, կասի. - Թաքավոր ապրած կենա, ես էսօր կնացի քյո նշանլուն համոզեցի, որ քյե առնի: Քյո խարսնիսն ի, ամր արա առափուն ինչ կանդար թոփեր կա՝ թալեն, թըվայներ թալեն, ծիյավորներ էլնեն խաղ, որ քյո նշանլուն իրեքյ օր պիփի էրթա վեր ուր մոր գյերեզմընին, աղոթք անի, իրեքյ օրից սորա առնես փանես:

Բաղդադու թաքավոր որ կլսի պառվու ասածներ, շափ կուրախնա, կէլնի պառվուն շափ ադիյեքյ կուփա, կփնի ճամխու, ուրենքյ էլ կհազըրվին, որ էմեկել օր խարսնիս անեն:

Պառավ կուգյա փուն, թաքավուրու լաճուն ու Ջբոյին կասի իր արածներ:

Թաքավուրու լաճ շափ կուրախնա, չյում իրիկուն ուրենց չայկայհֆեն կխմեն, խայ-մայ կուփեն, Ջբոն ինան պառավ կէլնեն կպառկեն: Թաքավուրու լաճ ուրախութենե քյուն չփանե, չյում լուս կէրթա կուգյա, փոոթա կզանի:

Ջբոն էրկու-իրեյը փիր կասի. - Շահզադա, արե խանգյիսփ քյնի, որ առափուն էրթաս մո թաքավուրու ախչիկ, քյե սեոր սըլոր փինա՝ քյե սիրի:

Թաքավուրու փղեն կպարկանա, կասի. - Քյե ի՞նչ, իմ քյուն չի փանի, փյու կքյնես՝ քյնի:

Ջրոն կփիսնա, որ ճար չկա, ինքյ կքյնի:

Արշալույսին պառավ կէլնի, կինի առաճ թաքավուրու փղեն, կառնի կփանի չյում վեր ախչկա մոր գյերեզմընին: Տյուռ կպսնա, թաքավուրու լաճ կմփնի ներս, փյուռ կկոծի. պառավ կթռնի կուգյա:

Թաքավուրու լաճ քիշըմ կնսփի, կիշեր չյում լուս որ չի քյնե, բիրդան քյուն կփանի, կինի էնփեղ մեռելի պես, կքյնի կմնա:

Առափուն պարի լուս պըսվի վեր ջաղամաթին, վեր մեր թաքավուրու ախչկան, թոփեր կթալին, թվայներ կթալեն,, ծիյավորներ էլեր են խաղ. թաքավուրու ախչիկ զարդըրվե նսփե ուր ֆայթոն, վըռալեն էկավ վեր մոր գյերեզմընին, ֆայթոնից էճավ, փյուռն իպայ, մփավ ներս, փյուռ կայիմ կոծեց, փեսավ որ համան փղեն, որ էն կիշեր ինք փիսեր ի, ըսփեղ պառկեր ի, նա քյնուկ ի, նա մեռուկ:

Ախչիկ ինչ որ կանի, փղեն չըրթըննա, թե իրըսներ կմածի, թե ոփքեր իրար կուփա, թե կկըճմփի, փղի վերեն խելքյ չի գյա: Վարխասըլի, չյում իրիկուն ինչ որ կանի՝ ճար չէլնի: Ախչկան ճար կկընդնի, ուր ծեռաց ճպոթ կկոռի, թելով էրկու ծեր կկապի, կպիրի կփոր մ'էլ փիփ շըշի պես կշինի, կթալի փղի ջեռք, ինքյ կէլնի փյուս, կմփնի ֆայթոն, յալլահ բաքամ, կէրթա փուն:

Թաքավուրու լաճ իրիկուն քյնուց կարթըննա, կփիսնա որ ինքյ խողեկաց մեչ բալյուլուկ, նա ախչիյ կա, նա պան: Կասի. «Պառա՛վ, խոգյիփ դո՞ր կազափես, կայնի, ես սխըր էս փեղից կուգյամ փուն»:

Կէլնի կէրթա փուն, խեփ խասնելուն՝ ծեռ կթալի թուր, կասի. - Կանջըղ պառա՛վ, ես քյո խա՞ղն եմ, վեր զի կծըծղաս, էս ի՞նչ օյին էր, փյու պիրիցիր իմ գյլոխ:

Պառավ ախու կփախնի մոփ Ջրոն:

Ջրոն կասի. - Շահզադա, ի՞նչ կանես, ես եմ փիսե՝ թոփեր կթալեն, թվայեններ կթալեն, թաքավուրու ախչիյն էկավ, մփավ ներս: Կա չկա փյու քյներ ես, փես՝ էփա ի՞նչ թել ի վեր քյո թևին:

Թաքավուրու լաճ ծեռ կթալի ուր թևի վերըվեն, էփա ճպոթ կառնի փակ, կփիսնա որ նեփվանեղի նմուշ պան մ'ի: Ծեռ կուփա ջյոք՝ էրկու խափ էլ շիշ կխանի փյուս:

Ջրոն կասի. - Տեսա՞ր Շահզադա, էն թաքավուրու ախչիկ ի, ինոր մոփ մարիֆաթ կա, որ փիսեր ի փյու քյներ ես, էփասկընա ի արե: Ասել կուզի. փյու փղա ես, զի փախցուցող չես, փյու կնա առ նեփվանեղ, ճնճղուկ սպանի:

Թաքավուրու լաճ որ կլսի Ջրոյին խաբարներ, շափ կփեռշմընի, կասի. - Ամա՛ն պառավ, քյո բախտն իմ ինգյե, ինչ կանես խեփ քյո ասփըծուն, մեկել էլի կնա, քաղքյի ճար մ'անես:

Պառավ կասի. - Ես ի՞նչխ անեմ, թո չքյընիք, մկա ես ի՞նչ իրիսով էրթամ մոփ էն, վալա կիփի, չեմ կանա:

Ջրոն կասի. - Պառավ, էլի մեկել կնա՛, մեկ ճար մ'արա, էլ չի քյնի:

Պառավ կէլնի նազ-տուզ անելեն, տըքյտըքյալեն կէրթա, կխասնի մո թաքավուրու ախչիկ, կմտնի ներս:

Թաքավուրու ախչիկ կասի. - Պառա՛վ, էսա մեռի՞ր էր, էսա ի՞նչ էր, որ պիրեր իր էնտեղ, չէլնի՞ տյուն էլ իմ վերեն կծծղաս, յախտ ըսկուն կանես, որ ես իմ ումուտ կըտրեմ, էրթամ քյաֆթառ թաքավորն առնեմ:

Պառավ կասի. - Տո քյե մեռնեմ, փարիզադա՛, էն թաքավուրու մ' տղա յի, իսկի տըռնիսյ տյուս չէլի, զահմաթ-ջաֆա չի քյաշե, ես էրկու ամիս ի, որ ճամբախ կուգյա, նեղացուկ ճարտուկ, քյուն տարեր ի, քյներ ի: Վաղն էլ կնա, տես ի՞նչ թռսուն տղե մ'ի, մարթ տիսուն մաեիմ կմնա:

Պառավ կտառնա կէրթա տուն, կասի. - Ինչ հալով համոզիր եմ, որ խոսքի տվե. ես կիշեր պիտի ըռհաթ քյնես, որ վաղն էլ ըսկուն չանես:

Թաքավուրու լաճ շատ կուրախնա, էլըմ կէլնի վեր, կքաշլայի փոռթա զանել: Պառավ ինչ կանդար որ կասի, ճար չէլնի խետ:

Առավտուն, արշալույսին թաքավուրու լաճ էլմել կէրթա կմտնի ներս, տյուռ կշինի, դեռըմ կնստի, քյուն կտանի, մեռելի պես կինի, կմնա:

Առավտուն պարիկըս կպայտի վեր ջաղամաթին, վեր թաքավուրու ախչկան, էլմել թռփեր կթալեն, թվայներ կթալեն, ախչիկ կնստի ուր ֆայթոն, ճըռվըռալեն կէրթա վեր մոր գյերեզմընին: Տյուռ կպանա, կմտնի ներս, կտիսնա որ էլըմ տղեն պառկուկ էնտեղ: Կասի. «Տեր աստված, էսա պառավ վեր զիկ կծծղա, ես ի՞նչ պան ի, թե քյնու՞կ ի, ինչի՞ չարթընա: Թե մեռել ի, ապա էսա ի՞նչ նաֆաս ի կէլնի»: Թե պռոտ կօլորի, թե քյիթ կճխթի, թե կկըճմտի, ինչ որ կանի՝ ճար չէլնի: Կխանի կայնըյուպի, կտնի գյետին, թըրըփալեն էլմել կինի տակ, էսօրն ի մեռի, թե իսա յոթն օրն ի:

Ախչիյն կտիսնա, որ էլ ճար չկա, կպիրի էրկու խապ ճան կթալի լաճու ջյոբ, կթռնի կէրթա:

Լաճ կմնա էնտեղ քյնուկ չյում իրիկուն: Մեկել կարթընա, կտիսնա, որ նա ախչիյ կա, նա էլ ծեն-ծուն, ինքյ մեչ խռղեկայ փալըլուկ: Կասի. «Վալլա՛հ, պառավ զի կխափի, որ թռփ կթալեն, թվանքյ կթալեն, ապա ինչի՞ ծեն ես չեմ լսե»:

Կէլնի աջալա, կէրթա տուն, թուր կքյաշի, կասի. - Էյ գիտի պառավ կանջը՛ղ, խերիքյ չի՞ իմ վերեն ծըծղաս, էսօրն էլ խռ ես չի քյնե:

Ջրոն կէլնի, տիմաց կկըտրի, կասի. - Շահզադա, ես եմ տիսե, որ

թոփեր կթալին, թվայըներ կթալեն, ծիյավորներ կխաղին, ախչիյ ֆայթոնով էկավ, ես իմ աչքով տեսա, որ տյուռն իպայ, մտավ ներս: Տյու էլըմ քյներ ես, որ չես իմյե: Մեյ խապ ջյոբերտ աչքի, էն թաքավուրու ախչիկ ի, հյունարով ի, ինչ կանդար չէլնի մկա նշանըմ թ:ղեր ի մռ քյե:

Թաքավուրու լաճ ջյոբեր կաչքի, կտիսնա՝ էրկու խապ ճան մեչ ջյոբին: Կխանի տյուս, կասի. - Խա, տյուքյ էքյ թսղե:

Ջբոն կասի. - Մենքյ չենքյ թսղե, ախչիկն ի թսղե մեչ քյո ջյոբին: Կնշանակի թե տյու տղա ես, չես կանա զինք փախցույե, կնա ճան խաղա:

Թաքավուրու լաճ որ կլսի՝ շատ կամչընա, կասի. - Ամա՞ն պառա՛վ, տյու կիտես մեկել կնա, բալքյի ճար մ'անես, վալա կիտի էլ ըսկուն չեմ անի:

Պառավ կասի. - Խազար էլնի էլ չեմ կանա էրթա, ըստրիս որ կնայի, իմ վիզ կուտա կտրել:

Ջբոն կասի. - Պառա՛վ, պան չկա, էլի, մեկել կնա, ամա թե որ կանաս ըսկուն արա, որ ես էլ էրթամ խետ, ես չէլնեմ՝ ճար չէլնի:

Պառավ կէլնի նազ-տուզ անելեն, տըքյտըքալեն, պըտպըտալեն կէրթա մոտ ախչիկ:

Ախչիկ որ կտիսնա էլըմ պառավ, կասի. - Պառավ, էսա ի՞նչ օյին ի տյու կխանես: Էրկու օր ի որ կէրթամ դա, կտիսնամ որ ջանդակ ինզյուկ ի, չեմ կիտե՝ սաղ ի, թե մեռուկ: Տյու աստված կսիրես, զի մի խափե՝ թե մեռեր ի, զիկ ասա, թե սաղ ի՝ ապա ինչի՞ չա̈րթըննա, օյին չմնայ, որ չեմ խանե գյլոխ, ճար չէլնի:

Պառավ կասի. - Փա̈րիզա̈դա̈, զյխուտ մեռնեմ, չէ՞ էն էլ թաքավուրու մ' տղա յի, քյե պես նազիքյ ապրե, արև աբիզյա̈կան տակ չի ֆռայե, նեղութեն-ջաֆա̈ չի տիսե, ինոր խամար: Մկա որ իկե մեր տուն, ես խորոտ, նազիքյ կշախեմ, ինքյն էլ նոր բաշլայե ըղհա̈թել: Համան ինոր խետ մեկ ջհելըմ կա, որ չուտես, չխմես, թամաշա անես: Ըսկուն կտրիճ, ըսկուն աճկապա̈յ ի, որ էլ մի ասե: Թե էն ջհել ծեր դա̈րդին դա̈րման չանի, էլ մարթ չկանա:

Ախչիյ կասի. - Դե որ ըսկուն ի, էն էլ իմ ախպերն ի, ասա, որ առատուն էն էլ գյա̈ խետ, բալքյի ճար մ'անի:

Պառավ կէլնի ուրախ-ուրախ կուգյա̈ տուն: Կասի. - Ջբո, իզին եմ առե, որ առատուն տյու էլ էրթա̈ս խետ Շաեզա̈դին:

Ջբոն կուրախնա, կասի. - Որ ըսկուն ի, մեյ գյլոխ սխտոր պե զիկ, մեկ ուսթուրա կտոր մ'աղ, մեկել չախու:

Պառավ բիթյուն կպիրի, կուտա Ջբոյին:

Ջբոն սխտոր կթըփի, աղ կլցի մեչ, կփաթյութի մեչ թըխթին, կդնի ուր ծոց:

Իրիկուն խայ-մայ կուտեն, տեղ կիսկեն, պառավ ինան Ջբոն կպառկեն, Շահզադեն կէլնի, էլմել փոոթալամիշ կէլնի, ինչ որ կանեն, չի գյա քյնի: Չյում աղոթըրնին, կուգյա Ջբոյին ծեն կուտա, կասի. - Էլի էրթանքյ:

Ջբոն կառնի ուր ծեծած սխտոր, ուսթուրեն ինան չախուն, Շահզադի խետ մեյտեղ կէրթան ախչկան մոր գյերեզմընի վերվի օղի տյուռ կպանան, կմտնեն ներս, տյուռ կշինեն, կնստեն էնտեղ:

Ջբոն կիրիշկա, որ Շահզադի քյուն էլմել պիտի տանի, կասի. - Շահզադա՛, մեյ խապ ծեռ տուր զիկ:

Շահզադեն խե ծեռ տալուն, Ջբոն չախուն կթալի, չկոթի ծեր կճղի:

Թաքավորի տղեն կասի. - Ու՜ֆ, ի՞նչ արիր:

Կասի. - Պան չկա, կայնի տեղ անեմ, ես չկիտյսւ, չախուն խըշթվավ:

Էտա սխտորն ինան աղն կճխթի․՝մեչ՝ մատի ճղածին: Մատ կբաշլայի մըռմըռաղ:

Շահզադեն մատի ցավին չի դիմանա, կասի. - Քյո տուն ավիրի, Ջբո, տյու զի դյուշմա՞ն իր, զի կսպանիր՝ թո իմ խոր տան մեչ սպանիր, ըստեղ սպանիցիր, որ իմ նշանած տյո՞ւ առնես:

Ջբոն կասի. - Ջանըմ, պան չկա, մեյ տոր դիմացի:

Շահզադեն կէլնի մեչ էտա օղին մըռմըռալեն, լսլելեն ման կուգյա:

Մեկ էլ բիրդան, բո՜մ, բո՜մ, թոփեր կթալեն, կըփկըփալեն թվայինեբ կթալեն, Շահզադեն կփախնի, կկպնի Ջբոյի կուշտ: Կասի. - Տնավեր, իմցան մենք իկիր ենք էսա տեղ, մե պաշարեցին, էլ ի՞նչխ անենք:

Ջբոն կասի. - Մի վախենա՛, էսօր իրեքյ օր ի որ ըսկընա յի, մկա ախչիյ կուգյա:

Մեկել բիրդան տյուռ կպանան, ախչիյ կմտնի ներս:

Ջբոն աբեն կքյաշի ուր գյլոխ, կկըծկվի պուճախ: Շահզադեն ինան ախչիկ մե մեկելի որ կտիսնան, կփաթյութվեն իրար, կինեն վեր մոր գյերեզմընին, ալ շաֆթալի, վեր շաֆթալի, մե մեկելու էն կանդար կպաքյեն, որ էլ մեռոն չի մնա իրիսներ:

Ջբոն կտիսնա, որ անգյանցուն, կասի. -Ջանըմ, ըսկընա չէլնի, էլեքյ նստեքյ, խելքյ մտածենքյ, խենքյ ի՞նչխ անենքյ:

Փարիզադեն կասի. - Ջբո, տյու մե կտիսնաս մեր ծեռնեն պան չի գյա: Թե ճար մ'անես, տյու անես, տյու քյո կաթ, մենք՝ մեր:

Ջբոն կտիսնա, որ բոշ ի, ուսթուրեն կխանի, ուր բեխեր կթրաշի, ընքյվեր կշինի, ախչկան խալըվներ կխանի, ինքյ կխայնի, ուր խալվըներ կուտա ախչկան, կասի. - Խանը՛մ, քյո կառավաշնեկույ անույըտերն ի՞նչ են:

Կասի. - Մեկում Մարան, մեկում Արմաղան: Արմաղան ոտքերս կմաժի, տեղս կիսկի, Մարան կայիֆա կուտա, խայ-մայ կտնի:

Ջրոն կասի. - Շատ աղեկ, դե՛ տյուրքյ իմ էրթալույ սորա կնույեքյ պառվու տուն, չյում քյառսուն օր զիկ աչքեյք, թե չէկա՝ ծեր գյլխու ճարն արեքյ:

Ախչիկ շատ կուրախանա, կպռնի Ջրոյին էրկու աչքեր կպաքյի, կասի. - Էրթաս պարի, աստված խե քյե, քյառսուն օր չէ, քյառսուն տարի էլ որ չիգյաս, առանց քյե տեղ չեմ էրթա:

Ջրոն կէլնի տյուս, կմտնի ֆայթոն, յալահ, կքշեն, կտանեն դոռըի Բաղդադու քյաղաքյ:

Շահզադեն հնան ախչիկ կէրթան պառվու տուն, օրեր կխամրեն: Ինոնք թող օրեր խամրեն, մենք գյանք դեխ Ջրոն, խենքյ դո՞ր կէրթա:

* * *

Ջրոն որ կտնեն ֆայթոն, տյու մի ասե Բաղդադու քյաղքյի խարսնըսի կայդեն էն ի, որ խարս որ պիրեն՝ փեսի քյոր պիտի նստի խե կշտին, չյում ութ օր՝ նոր տանեն փսակեն, թալիմ անեն փեսին:

Բաղդադու թաքավուրուն էլ տասնըվեյ տարեկան մեկ քյոր կեր: Էտա ախչիկն են արե փեսի քյոր. մեչ ֆայթոնին նստե Ջրոյի կուշտ:

Քիչ կէրթան, շատ մի կէրթան, Ջրոն կըոռա. - Մարա՛ն:

Մարան կայըեֆեն ծեռ կմտնի ներս: Թե որ խանըմ մեկ ֆինջան կայըեֆեն տըսվերկու ուդում կխմեր, Ջրոն՝ էրկու: Մարան կտխսնա, կզարմանա:

Ջրոն էլմէլ կըոռա. - Արմաղա՛ն:

Արմաղան կուգյա կբաշլայի ոտքեր մաժել: Կտխսնա որ խանըմի ոտքեր խաստայիր են: Կզարմանա, ծըծըղկըրտալեն կէրթա մո Մարան, կբաշլայեն քըսփըստան: Ջրոն կիմնա իտոնց միտք, կկանչի, կասի. - Ծեր սիրտ խորեմ, ի՞նչ կքըսփըստաքյ, մայյար ես էլ փարդի իւրնն եմ, զեեիրս ծեռս՝ խալվեմ, մաշվեմ: Էսօր թազա խարս եմ, ալբաթ իշթախս էլ կպայվի, ոտքերս էլ կխաստըանա:

Վարհասըլ, ինչ գյլոխ ցավկըլյեմ, Ջրոն խե խարսի քյուրոջ մեչ ֆայթոնին էն կանդար կսիրվեն վեր մեյ մեկելի, որ էլ մ'ասե: Վարհասըլի, շատ մի կէրթան, քիչ մի կէրթան, չյում կխասնեն Բաղդադու քյաղաքյ: Խարս թալիմ կանեն խարսընքյրոջ, որ ութ օրից սորա գյան տանեն:

Ջրոն ու խարսնքյոր կէրթան խարսընքյուրոջ տուն: Մեկ, էրկու օր

վերեն կընցնի, մեկ իրիկուն խարսընքյոր կասի. - Ա՞խ խարսիկ, քյաշկե երկըսիսյս մեկս լաճ էլնենքյ մե մեկ առնինքյ:

Ջբոն կասի. - Քյա՛, դե սուս կայ, ես խարս եմ, որ էլա լաճ, յան պյու էլար լաճ, ապա ախպե՞րպ, մե կուպա թոփի պերան:

Ախչիկ կասի. - Ա՞խ, թող մե երկըսիսյս մեկս լաճ էլնենքյ, ես ախպորս ճար կմտածի:

Ջբոն կասի. - Որ ըպըսկնա յի, մեր երկիր որ մեյ մաքթու լաճ չէլներ՝ մեյ պեսակ պեղըմ կեր, կպիբին կուպին ախչկընեկսյ, ախչկըներ կքսին ուրենց պանի վերեն, քյառսուն ծունդր աղոթք կանին, զապ կպյուսեր: Չեմ կիպի են թոզիս մոպս մնացեր ի՞ թե՝ չէ: Դե պյու էլի կնա անուշ կայիֆե մ'պե խմենքյ, ես աչքեմ պեսնանքյ են թոզիս կա՞, բալքյիմ' կընդնեմ:

Ախչիկ կնայ կայիֆա իփել: Ջբոն շոպըմ մեյ կպոր թոզ լցեց մեչ թըղթին, հուզըրեց:

Ախչիկ կայիֆեն իպե, խման պոծան, Ջբոն թոզն իխան, կխսեց, ախչկան ասայ. - Առա՛, կես քյե, կես զիկ: Տինանքյ ասպված վուրուն զապ կուպա:

Ջբոն ինան ախչիկ առին թոզեր, էլան կայնան դէխ աղոթրան, բաշլայիցին ուրենց աղոթք կենալ, պաս ծունդր աղոթք արին:

Ջբոն ասայ. - Ախչիկ, աչքի խենքյ քյոն ի՞նչխ ի:

Ախչիյն ասայ. - Իմն էլմ են ի:

Ջբոն ասայ: - Իմն մեկ կպոր ըսկուն ի՞նչ պաքուցեր ի:

Ախչիյն կասի. - Աման, էկել մեյ խապ փխնա՞մ:

Ջբոն կասի. - Աման, ծեռ մի պա՛, պըլըմ կավիրի: Աղոթք արա՛, չյում թըմըմի:

.Էլ մ'էլ բաշլայիցին աղոթք անել: Եոսուն ծունր աղոթք արին:

Ջբոն ասայ. - Աչքի փխնամ՝ քյոն ի՞նչխ ի:

Ախչիյն աչքեց, ասայ. - Ա՜հ, էլմ են վասն ի:

Ջբոն ասայ. - Իմն էլավ չանգյ մեյ փըշապ:

Ախչիյն ասայ. - Ասպած սիրես, մեյ խապ փխնամ:

Ջբոն ասայ. - Յա՛, դե մ'անի, առրա պըլըմ կավիրի, աղոթք արա չյում թըմըմի:

Աղոթք արին, չյում քյառսուն ծունդր թըմըմավ, Ջբոն ասայ. - Աչքի փխնա՞մ, խո քյե չկա:

Ախչիյն աչքեց, ասայ. - Հա էլմ են վառն ի, ինչ զյո՝ դա ի:

Ախչիյն ասայ. - Քյո՞ն ինչխ էլավ:

Ջբոն ասայ. - Ուզածիպ պես, թըմըմեր ի, առա փխսի:

Իպուր ախչկան ծեռ, ինզյան մեյ մեկ, ալ շաֆթալի վեր շաֆթալի, ուրենց յոթ սըսլի դարդեր խռվցուցին: Շամաթյա քալասին, վայ-վայ թարլասին, կըռվըցուցին, խասան ուրենց մուրազին:

Վարհասըլի, մնաց չյում ութ օր թըմըմավ: Էկան խարս պիտի տանեն, փսակեն:

Ջբոն ասաց թաքավորու քյուրոչ. - Ապա ես ի՞նչխ անեմ, ախպորտ ի՞նչ ջույաբ տամ:

Ախչիյն ասաց. - Մառախ մ'անե, ա՛ռ էսա թուր, փիր քյո ֆըսթընի տակ, կնա փսակ: Իրիկուն որ քյե կտանեն ախպորս մոտ, ախպորս կսյդեն էն ի՝ արաղ շատ կխմի: Որ կուգյա մո քյե, արաղի շուշեն կխանես, ինչ որ կանի՝ տյու չխմես, չյում էն կսարխոշանա, կինի կպառկի, տյու էլի պլռնի խեխթի, ես էլ կէրթա̈մ էրկու ծի կհա̈զըրեմ, արփշըմե չվան կպիրեմ կկապեմ ախպորս փենջա̈րեն, էրկու ա̈յքա կտանեմ ախպորս օդեն, խալիքյթեկաց տակ կպախեմ, էրկու ա̈յքեն կառնես, ախպորս սընդկըներ կպանաս, մեյն ոսկի, մեյն ակնունքյ կլցես, փենջա̈րից կթալես տակ, տյու էլ կէճնես, կխեզնենք ծիյանք, յահու յալըահ, կփախնենք կէրթանք:

Ջբոն առեց թուր, կապեց ֆըսթընի տակ, տարան փսակեցին, ուռց կըլպրեցին, խարս-փեսեն տարան մեյտեղ:

Թաքավոր խետ տեսավ Ջբոյի զանանութեն, խորոտկութեն, ինքյն դոխսան տարեկան անատամ գյել, նստավ խե կշտին, խանեց արաղի շուշեն, մեյ խատ լցեց՝ ինքյն խմավ, մեկել լցեց՝ պարզեց դեխ Ջբոն: Ջբոն նազ անելեն իրես տառցուց էն դեխ: Թաքավոր պա̈րկացավ, մեյ սիլա̈ խասուց մեչ Ջբոյի իրիսին:

Ջբոն պա̈րկացավ, էլ ակա-մակա չաչքեց, թըռավ կայնավ, ֆըսթնի տկեն թուր քյա̈շեց մեյ խատ մեչ թաքավուրու գյլխուն: Թաքավուրու գյլոխն արաց իրեյ կտոր, ինգյա̈վ դա մեռավ:

Ջբոն շոտըմ խալիի տկեն ա̈յքեքյ իխան, թաքավուրու սընդկըներ կոտըռտեց, մեկ ա̈յքեն ոսկի իլից, մեկն ակնունքյ-ջավահիլ, փենջա̈րեն իպա̈ց, տեսավ որ թաքավուրու քյոր ծիյանքյն էնտեղ հա̈զրեր ի: Չվան թա̈լե, փենջա̈րից կապեր ի, ա̈յքեքյ թա̈լից տակ, ինքյն էլ չվան պըռնեց, շոտըմ էճավ տակ, այքեքյ կապեցին ուրենց թաքքյըներ, խեծան ծիյանքյ, յահու-յալլահ, ինգյան ճա̈մբա̈խ:

Շատ մի էկան, քիչ մի էկան, դա̈քա̈-թա̈փա̈, դյյում-դյյուզ էկան: Չեռլ ու չիման տա̀շտեր ընցան, անվերի-վերի սարերն ընցան, չյում էկան խասան պառվու տռան վերեն:

Ջբոն ասաց. - Տյու ծիյանքյ պըռնի, ես մեյ խատ էլնեմ պառվու տանիս, տիսնամ վո՞վ կա:

Ջբոն էլա̈վ պառվու տանիս, տեսավ Շահզադեն խետ ուր կնգյան նստիր են:

Շահզադեն ասաց. - Եռսունևին օր թըմմեր ի, մնաց մեկ օր էլ կաչքեմ, Ջբոն որ չէկավ կէլնենքյ կէրթանքյ:

Փա̈րիզադեն ասաց. - Մեկ օր չէ, տաս տարի էլ որ էլնի՝ չյում Ջբոն չիգյա̈, ես տեղ էրթացող չեմ:

Ջբոն էրփըսից ասաց. - Ես իկիր եմ, էլեք փյուռ պայեք:

Ջբոն փանսից էճավ, փյուռ պսւյին, խեփ ուր կնգյան որ մփավ ներս, Շահզադեն, ուր կնիկ շափ ուրախյան, նոր նսփան ուրենց գյլխու գյայած՝ Բաղդադու քյաղքյի քյուրոչ պափմեյին, ինչ էլնել խասկըցուցին:

Բաղդադու թաքավորի քյոր որ լսավ, ուրախյավ, էլավ Ջբոյի գյլոխ պաքյեց, ուր փեսայու կաբյուլ արաց, կերան-խման շափ ուրախութեն արիցին: Առափուն էլան, պառվուն կայ պարով արին, ուրենց ճամխի պաշար վերուցին, ծիյանքյ խեծան, ինգյան ճամբախ:

Շափ մի էկան, քիչ մի էկան, չյում խասան Սե ծովու քյանար: Ջբոն կնաց էն մարմար քյար շուռ իրուր: Չորս գյամն էլ խանեց, իպե իրեյ փիր ասփծու անուն իփուր, զարկեց մեչ ծովուն: Ծովու մեչեն չորս խափ խըեղեն ծի էկան, ծիյանքյ պռնեցին, գյամեր զարկիցին մեյ-մեկ, մեյ խափ խեծան, ինգյան վեր ծովուն, կնուցին չյում էմեկել իրիս, էլան փյուս:

Ջբոն ասաց. - Դե՛ էճեքյ փակ, ծիյանքյ թողնենք:

Շահզադեն ասաց. - Էփա խելաց պան ի՞, ըսկընա ծի էլ ես որփեղե՞ն ճարեմ: Ինչ որ էլնի, չեմ թողնի, կփանեմ զիկ:

Ջբոն ասաց. - Ջանըմ, գյոզըմ, էսոնքյ անփեր չեն, ըսոնց փեր կա, մենքյ չենքյ կանա փանե:

Ինչ որ արաց, ճար չէլավ, չյուր փսւրիզադեն նեղացավ վեր Շահզադին, ասաց. - Որ փյու մարթ էլնիս, խազար ըսկընա ծի էլ էլնի, Ջբոյի խաթըր չես կոփրի:

Վարիասըլ, էճսւն փայ ծիյափեկաց, գյամեր խանեցին, ծիյանքյ էլըմ թողեցին պայ, գյամեր Ջբոն փարավ, էլըմ փրեց մարմար քյարի փակ, խեծան ուրենց ծիյանք, ինգյան ճամբախ:

Շափ մ'էկան, քիչ մ'էկան, չյում խասան էն խաբաբա փներ, որ առաճ մեյ կիշեր մնայեր ին: Շահզադեն առեց էրկու խանըմներ, կնաց ներս:

Ջբոն ծիյանքյ փարավ կապեց արածըլ, փառյավ էկավ ներս: Խաց-մաց կերան, չայ-կայիֆեն խման, փեղըրայք իսկիցին, Շահզադեն խեփ ուր խանըմին էլան պառկան:

Ջբոն ուր կնգյան ասաց. - Դե փյու պառկի, ես կայնեմ նոբաթի, չէլնի փորձանքյըմ պափահի:

Կնիյ պառկավ, Ջբոն կայնավ վեր փըռան: Սահաթ մ՛ էրկու ընցավ, մեկ էլ փեսավ որ էլմել կամշընեկաց մեչեն խըշխըշոցի ծեն էկավ: Ջբոն էլմել յավաշըմ կնաց, մփավ մեչ կամշընեկաց, փեսավ որ ի՞նչ. Խըդըր, Նաբին խավքյու կայդա նսփիր են վեր կամշընեկաց:

Նաբին խառյուց, ասաց. - Խըդը՛ր, էն ի՞նչ մարթ են, պառկիր են էսա փան մեչ:

Խըղըըն ասայ. - Հե՜յ, փնավեր քյնուկ, էսա Կանդահարա թաքավուրու լաճն ի, որ կնայ Հընդըյամանա թաքավուրու ախչիյն առեյ, Ջբոն էլ կնայ Բաղդադու թաքավուրու քյորն իպե, էսա ինդհնէն է, չե՞ս կիփե:

Նուբին ասայ. - Ավա՜ր, կիյա, ամա՜ն Խըղը՛ր, էլ իռնյ ըսկի փործանքյ չի՞ պապահե:

Խըղըըն ասայ. - Ի՞նչխ չէ: Ջբոն որ մարթ ի, մե ականջ կանի ըսա: Շահզադի խեր մեռեր ի, իռնք կէրթան կմոփանան քյաղքյին, չեն կիփե՝ ուրենց խեր մեռեր ի, խաբար կճամխեն, կասեն. «Էկեք մեր թիմավորութեն»: Շահզադի խորոխպեր կէլնի սեյրի կաքյավըմ կշինի, կճամխի Շահզադին: Ջբոն որ մարթ ի, մե ականջ կանի, թող չթողնի կաքյավ խասուշեն Շահզադին, զանի կոփրի: Խորոխպեր կփիսնա, որ էն էլ չէլավ, սեյրի կանի, ճաղյի քյարըմ մեյ մազիյ կկախի դարզյըխի փըռնիյ, որ Շահզադեն ուր կնիյն ընյնեն, ինի վերեյթեր, սպանի: Ջբոն որ մարթ ի, թող թազա դարգյախըմ փա շինել, էն դիխեն մփնեն ներս: Խորոխպեր կփիսնա, որ էն էլ չէլավ, ինքյ կփառնա սեյրի վիշաբ, կիշըրով կուզյա Շահզադին կփեղի: Ջբոն որ մարթ ի, թող էն կիշեր մոյյաթ կենա, վիշաբն սպանի, համա մոյյաթ կենա, որ էն վիշբի արընիյ իսկի չմնա: Մեչ էն էօդին որ մնայ էն արյուն, էլըմ Շահզադին կսպանի: Մեկել Ջբոն որ մե կլսի, մեզնիյ լածն հեչ մարթու չասի, խեփ ասելուն՝ կփառնա քյար:

Ֆը՜ոռ, թըռան կնուցին:

Ջբոն փառոյավ էկավ ուր փեղ պառկավ քյնավ: Առափուն պարի լխա պայվավ վեր ջաղամաթին, վեր մեր Շահզադին, Ջբոյին: Էլան վեր, ուրենց խայ-մայ կերան, չայ-կայհֆեն խման, պեռներ պառյին, ինզյան ճամբախ:

Շափ մի էկան, քիչ մի էկան, դարա-թափա, դյում-դյուզ էկան, չեօլ ու չիման փաշփերն ընյան, անվեբի-վերի սարեր ընյան, օր մ' էրկու, շապաթ մ' իրեքյ ճամբախ էկան, մեկ օր մնայ, որ խասնեն ուրենց խոր քյաղաքյ: Շահզադեն մարթըմ կընդավ, պաշխիշ իփուր, ասայ. - Շոփ կէրթաս խորս ականջկըլա կփանես, թե քյո լաճն էկավ:

Էփա մարթն կնայ ակընջկըլեն փարավ: Ամմա Շահզադի խեր մեռեր էր, խորոխպեր նսփիր էր վեր թախթին, որ լսավ՝ Շահգյալն ասայ. «Էյ վա՜խ, թախթ ծեռնես կնայ, ճարն ի՝ Շահզադին զայ անեմ, քանի չխասե փուն»:

Էլավ սեյրի կաքյավըմ շինեյ, խրիր մեչ ոսկե թափխին, ճամխեյ Շահզադի փիմայ:

Ջբոն զափամայ որ փեսավ ոսկե կաքյավ պիրիյին, ասայ. - Շահզադա, ես պիփի քիչըմ ծի խաղամ:

Ուփ ծին քշեյ կնա̈յ էն գյլոխ, էկավ էսա գյլոխ, մեկ էլ բիրդան խասավ կսւքյվուն, թուրըմ թա̈լեյ: Կաքյավ խեփ ինգյավ գյեփին, կրակի պես վառվավ:

Շահզադեն որ փեսավ կաքյավ կոփրավ, շափ պսւրկայավ վեր Ջբոյին, ասայ. - Հայվա՛ն, փյու իմ մշայն էլնես, իմ խեր զի աղյա ճամխի, փյու զանես կոփրես, ես քյե չեմ մարսըյույե:

Ջբոն ասայ. - Կուրբան, ի՞նչ էլա̈վ, մեյ կաքյավ մ' էր, քյեֆս էկավ, թուրս խաղյույի, փեպավ կաքվյուն, ինգյա̈վ կոփրավ: Էրթանք քյաղաքյ, թաքավուրույ կխընթրեմ, թող էրկու խափ էլ փա շինել:

Փարիզադեն ասայ. - Ադվորթ կասի. ի՞նչ կա որ, Ջբոյի ջան սաղ կենա, էն է՞լ պան ի, որ իրես կուփաս:

Վարհասըլ, էկան խասան վեր դարգյըլխի փըռան: Ջբոն փեսավ, որ սեյր ի արե, ճաղյի քյար մեյ մազիյ կախե փոնիյ: Ծին քշեյ, Շահզադի փիմայ, կփրեյ, ասայ. - Շահզադա, ես կաքյուլ չեմ անե, որ փյու խին դարգյըլխի փըռնիյ մփնես ներս, մենքյ էրկուսս էլ թազա փեսա ենքյ, թազա խանըմներ պիրիր ենքյ, պիփի թազա դարգյըլխի մը փյուռ փանքյ շինել, մփնենքյ ներս:

Փարիզադեն կասի.· - Ադվորթ կասի Ջբոն, փիսնանքյ ծեր մարիֆաթ, կանա՞քյ շոփըմ փյուռ փա շինել, մփնենքյ ներս:

Շահզադեն ամր արայ, ուսթեքյ ու նաջարներ էկան, մեյ սահաթվան մեչ թազա դարգյախ շինիյին, խարս-փեսեն փկեն ընցույին: Ժողովուրթ էն կանդար են իկե թամաշա, որ էլ ճար չկա, դեռ չեն իփա մեկելի փոնեն ընցնել:

Խեղճ խսւղիվորըմ ինգյիր էր մեչ մախլուխին, կճխթին դես, կճխթին դեն, ասայ. - Խո ես էլ թա̈զա փեսա չեմ, թա̈զա փոնեն էրթամ, ես էլ կէրթամ խին փըռնեն կընցընեմ:

Խեփ խասավ մեչ խին փռան, սեյրին բա̈թլավ, ճաղյի քյարն ինգյա̈վ վեր խսւլիվորուն, խեղճ էլավ փըթիր:

Վարհասըլ, ի՛նչ գյլոխ յավյույեմ, Շահզա̈դեն ու Ջբոն ուրենց խանըմնեկայ խեփ կնա̈յին ուրենց քյոշկ սարեն:

Վա̈զիր-սա̈դրա̈զա̈մ, օնիքյիլար, թա̈ջիր-բա̈զըրգյա̈ն բիթյուն մեյփեղ ժողվան, էկան Շահզա̈դին փեսության. «Պա̈րի ես իկե, խա̈զա̈ր պա̈րով, ծաղկըներով, ռուհմա խաթուն, խասմա խո փյու վեր մեր աչիչ, վեր մեր գյլխուն»: Համա չյունքի Շահզա̈դեն նոր էր իկե ուփ փուն, էլ իփոնցիյ մարթ չուզեյ ասել, թե քյո խեր մեռեր ի, քյո խորոխպեր նսփի թախթ: Շահզա̈դեն էլ չիմցա̈վ: Էփ մարթեր բոլոր էրթալույ սորա Շահզա̈դեն խեփ ուփ խանըմին ուրենց չայ-կայհֆեն խման, խսւյ-մայ կերան, պառկան, որ պիփի քյնին, Ջբոն ասայ. - Շահզա̈դա̈, փյու կիփես, որ իմ կնիյն էլ թաքավուրու մը քյոր ի, չէլնի

որ ես մկա առնեմ, էրթամ ուրիշ տեղ: Կխնթրեմ, մեյ կիշերս էլ իզին տաս, ըստեղ պառկենքյ, չյում առատըռն զի տեղըմ կընղնեմ:

Փարիզադեն ասաց. - Ի՞նչ կէլնի, տյու իմ ախպերն ես, խանըմն էլ իմ քյոր, ավատա որ չթողնեմ ուրուշ տեղ էլ էրթաք, մենք մեյտեղ ապրենք:

Ջրոն շատ ուրխըցավ, ուր տեղն էլ իսկեց, ուր կնըցյան ասաց. - Դե քյե մեռնեմ, արի պառկի, մեյ կիշերս էլ զիկ օր տուր, չյուր վա՛ղ ես քյոն եմ, տյու իմ:

Կնիկ կասի. - Օղորմի խորտ, ես զաթի նեղացուկ ի, ըռհա՛թ կքյնեմ:

Բիթյունըն էլ պառկան քյնան: Ջրոն ուր թուր քյաշեց, կայնավ տռան իտև, չյում կես կիշըրին տեսավ, որ ի՞նչ. կըչկըչոց ինցյա՛վ թավան, ահագին վիշապըմ էկավ, առքյիցմ գլոխ կախեց տակ, քիչ ի մնացե, որ Շահզա՛դին կըծի:

Ջրոն խասավ, ծեռ թա՛լեց վիշաքի վիզ պռնեց, քյա՛շեց օդի օրթատեղ, առեց թուրն, ինցյա՛վ վերեն, զա՛ր որ կզանեց. խորոտըմ պըքտեց, արաց կիմա, փա՛թյութեց մեչ ջլին, տարավ լցեց փողան: Տա՛ռցավ ետ եկավ, ճյուրը առեց ծեռ, ինցյա՛վ մեչ օդին, մեյ մեկ աչքեց, որտեղ որ վիշաքի արուն թըռիր էր, պորեց իխան: Մեկել տեսավ, որ մեյ պուտ արուն թըռեր ի վեր Շահզադի իրիսին, ասաց. «Տեր աստված, էլ ի՞նչխ անեմ, ծեն տամ, ես կիտեմ՝ չթողնի ուր իրես կտրիմ. քյնուկ տեղ կտրի՞մ, վայ թե վախենա. ինչ էլ որ էլնի՝ պիտի կտրեմ»:

Ծեռ կթալի, իրես կպըռնի, ուսթուրեն կթալի կկտրի:

Շահզա՛դեն ցավից քյնու մեչեն կթըռնի վեր, ծեռ կուտա ուր իրես, կտիսնա արուն: Կըռռա, կասի. - Վա՛յ, քյոփօղլի Ջրո, ես չե՞մ կիտե մանըցյա՛ք, որ քյո աչք իմ կնիյն ի, կուզես զիկ ըսպանես, որ իմ կնի՞յն առնես:

Փարիզադեն կաքթըննա, կիրիսնա իրկան արուն, կասի. - Ջրո՛, թե ես քյե ասի, տյու իմ ախպերն ես. էսա ի՞նչ օյին էր խանիցիր մեր գլոխ:

Ջրոն նաչար կմնա, կասի. - Վա՛զն էկեք կասեմ, ամա կփոշմըննեքյ:

Ջրոյի կնիկ էն դիխեն կասի. - Չե՞ս ամչընա, զիկ խապիցիր պիրիր, խերիքյ չի, աչք տընըցյիր ես խըլըի իրե՞ս:

Ջրոյի ճար կկընղնի, կնստի էօդի մեչտեղ, կասի. - Շահզադա, էն քյո՞ մարիֆաթն էր, որ էն խա՛րա՛րմ տան մեչ քյներ ինքյ, թե ես կիշըրով քյառոսուն դեն իհան թա՛փա՛ցյոզ պառավն սպանիցի:

Կէլնի քյառոսուն դնու ակընջներ որ պիրիր էր խեստ ուր, կպիրի կլցի էնտեղ:

Շահզադեն որ կտիսնա, կասի. - Էլ մի՛ ասե, ես ավատպացի:

Ջբոն որ չյուր ծինզյվեր տարցիր էր քյար, կասի. - Էլ ի՞նչ չասեմ, ապա ըռնցյ խե՞տն ինչխ անեմ, - կասի, - Շահզադա, էն քյռ մարիֆաթն էր, որ մարմար քյարի տկեն գյամեր պիրիցի, զարկեցի ծով, խեծար ծիյանքյ ընցար, էն վռ՞վ կաներ, որ ես իմ բեղեր թրաշեցի, էլա̈ կնիկ, կնացի չյում Բա̈ղդա̈դու քյաղաքյ: Բսղքյի բախտս չպիրեք, եփ չտառնի: Էն քյռ՞ մարիֆաթն էր, էն կաքյավ որ կռտրիցի, կրայն ինգյավ, վառվավ: Դռղրին կուզես, խերտ մեռեր ի, խորոխպերտ ի նստե տեղ. որ խորոխպեբտ լսավ քյռ գյա̈լ, կիտցավ որ ուր թաքավորութեն ուր ծեռնեն պիտի էրթա̈, տյու պիտի էլնիս թաքավոր քյռ խոր տեղ, սեյրի արաց՝ էն կաքյավ ճամխեց քյռ տիմաց, որ տյու ծեռ տիր, վա̈ռվիր:

Շահզա̈դեն ասաց. - Ամա՛ն, Ջբո, խերիքյ ասես, ավատպացի:

Ջբոն չյում մեչք տա̈ռցիր էր քյար, ասաց. - Էլ ի՞նչ ֆա̈յդա̈ կանի, ասիր եմ՝ պիտի ասեմ, ես տեսակ կես քյար մնա՞լ ինչ կածի:

Ջբոն ասաց. - Էն քյռ՞ մարիֆաթն էր, որ խորոխպերտ սեյրի էր արե՝ ճաղցի քյար մեյ մազից կախիր էր դա̈րգյըլխի տըռնից, որ մտնիր ներս, քյաբ իներ վեր գյլխուտ՝ մեռնիր: Ես պիրիցի թա̈զա̈ տյոււռ տվլի շինել, ընցանք ներս, խեղճ խապիվոր մենակ էն տռնից կնա̈ց, սեյրին բա̈թլավ, քյարն ինգյա̈վ վերեն, սպանեց:

Ջբոն ասաց. - Էն իրեստ կտրիլտ էլ պատճառ էն ի, որ խորոխպերտ տւառցեր էր սեյրի վիշաբ, կես կիշըրին էկավ, որ քյե կծեր, մեռնիր: Ես մույաթ մնացի չյում վիշաբի գյալ, վիշաբն սպանիցի. չես ավատա, վիշբի ջա̈նդա̈կ լցիր եմ վռղան, կնա՛ տիսի: Սորա ճրայն առի, էօղի մեչ ինչ կանդար որ վիշաբի արուն էր թըռե, մեկիկ-մեկիկ արընի տեղրանքյ կտրիցի, խանեցի: Տես ջյռւլ-խալին բիթյուն կըտըռտուկ ի, մեյ պուտ էլ արուն թըռիր էր վեր քյռ իրիսին: Տեսա, որ էրթա̈լով կճռչանա, քյե ծեն տի, պիտի չթողնիբ կտրի, ինոր խամար առանց ծեն խանելու կտրիցի: Տյուն էլ էլար եսա օյին պիրիր իմ գյլոխ:

Ասավ պըռծավ, էլա̈վ կտորըմ քյար, կլորվավ էնտեղ:

Շահզադեն, ուր կնիկ, Ջբոյի կնիկ յոթն օր, յոթ կիշեր նստան վեր Ջբոյին, լացին, սորա էլա̈ն Ջբոյի քյարն վերուցին, օդի մեչ մեյ պուճախ տեղ շինիցին, կայնըցուցին էնտեղ, զմեն իրիկուն Ջբոյի կնիկ ինան Շահզա̈դի կնիկ սահա̈թներով պիտի չոքյին Ջբոյի առաճ, լին, մըռմըռին:

Վարհասըլի, ի՞նչ գյլոխ ցավցուցեմ, ինոնց օրով ամսըներով կընցնի, մեր խոսքով ի, ըտըսկնա̈ մնացին չյում տարին թըմըմավ. աստված Շահզադին լաճ մի իտուր, անուն դրին Ջբո:

Թաքավուրու լաճ որ տեսավ էլ ճար չկա, խետ խանըմնեկաց

հըմեն օր պիտի լա՛ն, մըռմըռան, ինքյն ուր կնիկ նստեն մեյտեղ, Ջբոյի կնիկ վիզ կքյեթրի, ինոնց թամաշա կանի:

Շահզադեն ասաց. - Ախտ էլնի վեր իմ ջանին, պիտի ինեմ պյունյեն ման գյամ, էլ իսա տուն խարամի կուցե իմ վերեն, չյում Ջբոյի դարման չկընդնեմ, չսաղացուցեմ, չըռհաթեմ:

Շահզադեն էլավ ուր ճամխի պաշար վերուց, ուր ծին խեծավ, թուր կապեց, ինգյավ ճամբախ: Շաբըմ ֆըռաց, քիշըմ ֆըռուց, օրմ' էրկու, շապաթմ' իրեքյ, ամիսըմ չորս, պյունյեն կան էկավ: Մեկ իրիկուն նստավ, շատ մտածեց, ասաց. «Վալլա՜հ, կա-չկա, Ջբոն էն մարիֆաթներ սովրիր էր, էն տաշտի մեչի խմրմբմ տնիկաց էր լսե»: Էլավ խեծավ ուր ծին, յալյահ բաքամ, կնաց խասավ էն տներ, ուր ծին կապեց, ինքյ թուր չլտեց, կայնավ վեր տռան, չյում կես կիշըրին, մեկել լսավ կամշընեկաց մեչ խշխշոց կա:

Շահզադեն վախեցավ, ասաց. «Վալլահ, գյողերն էկան, զի կսպանեն, բարե յավաշըմ էրթամ կամշընեկաց մեչ պախկըվեմ, բալքյի զի չտիսնան»: Էլավ ուշիկ-ուշիկ կնաց մեչ կամշընեկաց, տիսավ որ ի՞նչ. էրկու խավքյ են:

Շահզադեն նստավ էնտեղ, թամաշա արաց:

Նաբին ասաց. - Խըղըր, էս ի՞նչ մարթ ի ըստեղ:

Խըղըրն ասաց. - Թեռ՜, քյո տուն ավեր չանի, էսա Կանդահարա Շահզադեն ի, որ կնուց Հընդըյամմանա թաքավորու ախչիյն առեց, որ մենքյ պատմիցինքյ հմեն Ջբոյին, ասիցինքյ, որ մարթու չասի, չէլնի քյար տառնա: Շահզադի խեր որ մեռիր էր, խորոխպերն էր նստե տեղ: Էտա սեյրիքյ որ արիր էր, Ջբոն տիմացն առիր էր, վերճեն Շահզադի խորոխպեր տառցիր էր վիշաբ, որ Շահզադին կծեր, մեռուցեր: Ջբոն վիշաբ ըսպանեց, տեսավ որ մեյ պուտ արուն էլ թռե վեր Շաեզադի իրիսին, էն արուն էլ սուրով կպորի, կխանի: Շաեզադի իրես, որ կմըռմըռա, էն կանդար կզոռեն վեր Ջբոյին, չյում Ջբոյի ճար կկտրի, ուր գյլխու գյացած կպատմի, կտառնա քյար: Մկա Շահզադեն ինգյե պյունյեն կան կուգյա, մկա էլ իկե ըստեղ, որ Ջբոյին ճար անի:

Նաբին կասի. - Խըղը՛ր, վա՜խ, ապա Ջբոն տառցե քյա՞ր, էլ ճար չէլնի՞:

Խըղըր կասի. - Ի՞նչխ չէլնի, թե Շահզադեն մարթ ի, մե ականջ կանի, Ջբոյին շատ կսիրի, կուզի որ Ջբոն սաղանա, ուր մեյ խատ լաճմ' էլե, անուն Ջբո, Շահզադեն որ մե ականջ կանի, առատուն կտառնա եռ, Ջբոյի քյար աղեկըմ կլվա, կտնի մեչ թաշտին, ուր տղեն կպիրի, վեր Ջբոյի քյարին կմորթի, Ջբոն կսաղանա, կէլնի էլըմ դաղվան:

Ֆըռռաղեն խավքյեր թըռան:

Շահզադեն էլ չդադրավ էն տեղ, համան էլավ, ուր ծին խեծավ, ինգյավ ճամբախ: Շատ մ' էկավ, քիչ մ՛ էկավ, չյում խասավ ուր տուն: Տեսավ որ երկու խանըմներ Ջբոյի քյար տրիր են մեչտեղ, էլմել կուլան:

Շահզադեն ասաց. - Խանըմներ, խերիքյ ի լաքյ, էլեքյ էբկուստ մեյտեղ մեյ խատ կնուցեքյ մեր խաս բախչեն ֆըռացեքյ, սըռտկըներտ պայվի: Աստված օղորմած ի, մառախ մեքյ անե, ճարըմ կէլնի:

Խանըմներ կնացին խաս բախչեն ֆըռալու: Շահզադեն շոտըմ կէլնի, թաշտ կպիրի, Ջբոյի քյար կտնի մեչ թաշտին, սապոնով աղեկըմ կլվա, սռրա կպիրի ուր տղեն ուրուրոցից կխանի, կտնի վեր Ջբոյի քյարին, տղի վիզ կկտրի, շոտ էլըմ կկըպուցի ուր տեղ տնի, ուրուրոց կկապի:

Տղի արուն որ կթափի վեր Ջբոյի քյարին, Ջբոն կփըռըյտա, կթռնի կնստի, կասի. - Օ՜խ, ինչ անուշ ի քյնե, ինչի՞ զի ծեն տվիքյ:

Շահզադեն կասի. - Տընավե՛ր, ի՞նչ քյուն, տյու քյար իր տառցե, ի՞նչ հալով քյե սաղացուցի:

Շահզադեն ինան Ջբոն կփաթուցվեն մեյ մեկու, ուբախութենե մեյ-մեկ կլիզեն, մեկել բիրդան փարիզադեն ու Ջբոյի կնիկ կմտնեն ներս, կտիսնան, որ Ջբոն սաղացեր ի, էլ ուրախութնի չափ չկա:

Փարիզադեն կասի. - Շահզադա, պիտի ասես, ի՞նչխ արիր, որ Ջբոն սաղացավ: Աստծու սիրուն, ասա՛, մեկել անենք, չէլնի էլմ' էլ տառնա քյար:

Շահզադեն կասի. - Փարիզադա, ինչ քյեզնից պախեմ, ի՞նչ աստծուց քյո տղեն պիբի վեր Ջբոյի քյարին մորթիցի, արուն կնաց վեր Ջբոյին, Ջբոն սաղացավ:

Փարիզադեն կասի. - Շատ բեբախտ մարթ ես, Ջբոն մենակ քյե չէր արե աղեկութեն, ինչ որ արիր էր՝ զիկ էր արե: Թող զիկ ասիր, ես էլ գյի, իմ տըղի ոտքեր պըռնի, որ չխչըխչըխփվեր արուն, երթեբ դեն-դեն, կայիմ կզուֆթի, արուն թամամ կթափեր վեր Ջբոյի քյարին, Ջբոյի առճի կուվաթ տեղն կէլներ:

Աստված տեսավ որ երկըսի սիրտն էլ դողրի էր դեխ Ջբոն, էլմ'էլ տղին կյանքյ իտուր: Տղեն մեչ ուրուրոցին իլաց, էլա՞ն վազիցին, տղեն ուրուրոցից խանիցին, էլմ'էլ ուրախութնին չափ-սահման չկեր:

Շատ ուրախցան, նոր պիրին թագադան յոթն օր, յոթ կիշեր Ջբոյի խաբսնիս արիցին:

Շահզադեն նստավ վեր թախթին, էլավ թաքավոր, Ջբոն արաց ուր վազիր, խասան ուրենց մուրազին, տուքյ էլ խասնեքյ ծեր մուրազին:

Էբկնուց իրեքյ խատ խընձոր ինգյավ. մեկ՝ ասողին, մեկ՝ դինդըրմիշ արողին, մեկ էլ զիկ: